

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 6. oktober 2021 blev i sag nr. 96507:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

ETU Forsikring A/S
Hærvejen 8
6230 Røddekro

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har ulykkesforsikring. I klage af 17/2 2021 til nævnet har klagerens advokat bl.a. anført:

"Sagen omhandler spørgsmålet om, hvorvidt min klient er berettiget til udbetaling af godtgørelse for varigt mén fra hans ulykkesforsikring hos ETU Forsikring A/S.

Der er enighed blandt parterne om, at min klient har været udsat for to separate ulykkestilfælde den 15. januar 2016 henholdsvis den 12. september 2016. Der er tilsvarende enighed blandt parterne om, at ulykkesforsikringen hos ETU Forsikring A/S er gældende på begge skadestidspunkter, hvorfor begge ulykker også er omfattet af forsikringsdækningen.

Selskabet har imidlertid afvist udbetaling af godtgørelse for varigt mén med henvisning til, at ulykkerne den 15. januar 2016 og 12. september 2016 hver især ikke vurderes egnet til at medføre varig personskade, ligesom selskabet anfører, at der er indtrådt forældelse for så vidt angår ulykken den 12. september 2016.

Selskabets afslag på udbetaling af godtgørelse for varigt mén har herefter nødvendiggjort min bistand i sagen med indbringelse af sagen for Ankenævnet for Forsikring, idet jeg herefter skal fremkomme med følgende bemærkninger til sagen.

Til den for sagsforløbet følgende redegørelse henvises der til fremsendte udfyldte klageskema samt de vedlagte bilag fra sagens oprindelige behandling og korrespondance med ETU Forsikring A/S.

1. Forsikringsaftalen

Min klient er omfattet af en ulykkesforsikring ved ETU Forsikring A/S. Som bilag 1 fremlægges kopi af forsikringspolisen. Som bilag 2 fremlægges kopi af forsikringsbetingelserne gældende for ulykkesforsikringen.

Det fremgår af polisen, at min klients er berettiget til udbetaling af godtgørelse for varigt mén ved en méngrad på 5 procent, ligesom det fremgår, at der er tale om en heltidsdækning, hvorfor dækningen både omfatter fritidsulykker og arbejdsskader.

Både min klients arbejdsulykke af 15. januar 2016 og min klients fritidsulykke af 12. september 2016 er således omfattet af dækningen på ulykkesforsikringen ved ETU Forsikring A/S.

2. Sagsforløbet

Min klient kom fredag den 15. januar 2016 til skade ved en arbejdsulykke, da han stod på en stige, idet han skulle skifte en pære i toppen af en lastbil. Han mistede balancen og faldt fra med sin venstre arm, i hvilken forbindelse han oplevede et smæld i venstre skulder. Han kontaktede herefter egen læge den følgende mandag den 18. januar 2016. Som bilag 3 vedlægges kopi af journal fra egen læge for perioden 7. februar 2011 til 7. juli 2020.

Min klient kom derudover til skade ved en fritidsulykke mandag den 12. september 2016, da han under en ferierejse til [udlandet] ved udspring i en pool oplever et nyt luksationstilfælde i venstre skulder. Han kontaktede en lokal læge i [udlandet] den 12. september 2016 og får anlagt en slynge, hvorefter han kontakter egen læge ved hjemkomst den 19. september 2016, idet der henvises til bilag 3.

Efter begge skader har min klient konsulteret fysioterapeut, ligesom han har været tilknyttet ortopedkirurgisk regi på sygehuset. Der er derudover indhentet en speciallægeerklæring, jf. bilag 4, til belysning af spørgsmålet om årsagssammenhæng og omfanget af min klients gener.

Min klient anmeldte arbejdsulykken til ETU Forsikring A/S den 3. marts 2017, jf. bilag 5. Ved mail af 16. marts 2017, jf. bilag 6, meddelte [selskabets advokat], at de behandlede sagen på vegne af ETU Forsikring A/S, i hvilken forbindelse [selskabets advokat] stillede en række spørgsmål til min klient. Min klient besvarede dette ved mail af 17. marts 2017, jf. bilag 7, hvor han især påpegede, at skadesdatoen ved selskabet var noteret forkert. Ved mail af 12. juni 2017, jf. bilag 8, afviste [selskabets advokat] dækning.

Ved mail af 22. november 2018, jf. bilag 9, anmodede min klients tidligere advokat om udbetaling af godtgørelse for varigt mén for de to hændelser samlet, idet Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og Ankestyrelsen begge havde fundet, at min klients samlede varige mén som følge af hændelserne udgjorde samlet 10 procent. Som bilag 10 vedlægges Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 2. maj 2018. Som bilag 11 vedlægges Ankestyrelsens afgørelse af 13. november 2018.

Ved mail af 28. november 2018, jf. bilag 12, fastholdt [selskabets advokat] sin stillingtagen for så vidt angår hændelsen af 15. januar 2016, ligesom [selskabets advokat] henviste til at foretage en særskilt anmeldelse af hændelsen af 12. september 2016.

Det blev blandt parterne herefter indgået en suspensionsaftale for så vidt angår forældelse i sagen. Som bilag 13 vedlægges mailkorrespondance af 3. til 4. december 2019.

Ved brev af 16. juni 2020, jf. bilag 14, anmodedes [selskabets advokat] om at sambehandle sagerne for så vidt angår begge ulykker af 15. januar 2016 henholdsvis 12. september 2016 henset til sammenhængen mellem skadesfølgerne og umuligheden i at adskille skadefølgerne. Der henvises i den forbindelse til afgørelse fra en fornyet afgørelse fra Ankestyrelsen og det interne lægeark fra Ankestyrelsen. Ankestyrelsens afgørelse af 27. februar 2020 samt det interne lægeark vedlægges som bilag 15 henholdsvis bilag 16.

[Selskabets advokat] tog herefter begge sager under realitetsbehandling.

Ved mail af 12. januar 2021, jf. bilag 17, afviste [selskabets advokat] dækning for de to hændelser under henvisning til, at man ikke mente, at min klient havde været udsat for dækningsberettigede ulykkestilfælde medførende en méngrad på minimum 5 procent. Der henvises til at tage kontakt til den klageansvarlige afdeling ved ETU Forsikring A/S.

Ved brev af 29. januar 2021, jf. bilag 18, fremsendtes klage over afslaget på dækning. Ved mail af 1. februar 2021, jf. bilag 19, fastholdt ETU Forsikring A/S afslag på udbetaling af godtgørelse for varigt mén.

Ovenstående har herefter nødvendiggjort nærværende klage til Ankenævnet for Forsikring.

3. Klagebemærkninger

For så vidt angår hændelserne den 15. januar 2016 og 12. september 2016 har ETU Forsikring A/S ved sin seneste afgørelse gjort gældende, at min klient herved har været udsat for en beskeden påvirkning, som ikke kan medføre personskade.

Indledningsvist skal jeg med henvisning til journalnotat af den 18. januar 2016 fra min klients egen læge bemærke, at det fremgår heraf, at *'skulderen føles som om den går af led og hopper tilbage igen, siden haft smerter i ve skulder'*. Beskrivelsen i journalnotatet indikerer således at der ved hændelsen den 15. januar 2016 er sket en subluktion, hvor skulderen ikke er gået helt ud af led, men blot er på vej ud af led og herefter selv er faldet på plads.

Jeg skal i forlængelse af ovenstående bemærke, at uanset om der sker en komplet lukation eller blot en subluktion, er et sådant ledeskred medicinsk egnet til at medføre skade på både de aktive og passive strukturer i skulderen. Jeg skal i den forbindelse også bemærke, at uanset om der er tale om komplet lukation eller subluktion, så vil risikoen for fremtidige ledeskred være markant forøget, når skulderen først har været ude af led én gang.

Under henvisning til den i bilag 4 fremlagte speciallægeerklæring skal jeg bemærke, at det også heri ud fra en medicinsk vurdering angives, at *'skadelidte har ikke forud for hændelsen d. 15.01.16 haft smerter i den venstre skulder og der vurderes at være god årsagssammenhæng mellem denne specifikke hændelse og de deraf følgende gener.'*

Jeg skal således understrege, at de objektive fund i form af defekt ledkapsel og påvirkning af ledlæben er medicinsk foreneligt med, at der er sket lukationer og subluktioner i forbindelse med arbejdsulykken og forløbet herefter. Jeg skal i den forbindelse endvidere ikke undlade at bemær-

ke, at det dokumenteres ved operationsjournalen af 3. februar 2017, at de objektive fund i form af *'en komplet glenolabral afrivning af lidt ældre type, passer med traume som er godt et år gammel'*.

Der er efter min opfattelse derfor ikke tvivl om, at min klients gener netop er forårsaget af tilfældene af subluksationer, hvilket netop understøttes af de lægelige akter.

ETU Forsikring A/S afviser endvidere udbetaling af mén godtgørelse med den begrundelse, at min klient ikke var udsat for en hændelse i ulykkesforsikringens forstand, fordi der både i januar og i september 2016 var tale om dagligdagsbevægelser, der ikke i sig selv er egnet til at medføre varig personskade.

Idet jeg henviser til det ovenfor beskrevne, gør jeg derudover opmærksom på, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og Ankestyrelsen alene har taget stilling til arbejdsskaden af 15. januar 2016, idet ulykken af 12. september 2016 ikke er omfattet af arbejdsskadesikringsloven. Videre henvises til, at Ankestyrelsens lægekonsulent, jf. bilag 16, vurderer min klients samlede skuldermén, som følger af de to hændelser, til samlet 10 procent.

Jeg gør tilsvarende opmærksom på, at ulykken fra 15. januar 2016 er anerkendt som en arbejdsskade og at den eneste årsag til afslag på godtgørelse for varigt mén er, at méngraden isoleret set for denne hændelse, vurderes at mindre end 5 procent netop på grund af hændelsen den 12. september 2016.

Henset til, at begge hændelser er omfattet af min klients ulykkesforsikring, og at [selskabets advokat] på vegne af ETU Forsikring A/S ved mail af 12. januar 2021, jf. bilag 17, har taget begge sager under realitetsbehandling efter anmodning herom fra undertegnede den 16. juni 2020, jf. bilag 14, er det således min klare opfattelse, at hændelserne tillige fortsat skal vurderes samlet, idet skaderne ikke kan adskilles tilstrækkeligt fra hinanden.

Af samme årsag skal jeg for god ordens skyld understrege, at der ikke er indtrådt forældelse i sagen for så vidt angår skaden den 12. september 2016, idet [selskabets advokat] dels har taget sagen under realitetsbehandling ved mail af 12. januar 2021, jf. bilag 17, og idet der dels er indgået suspensionsaftale ved mail af 4. december 2019, jf. bilag 13.

På baggrund af ovenstående samt de for Ankenævnet fremlagte bilag, skal jeg herefter anmode om Ankenævnet for Forsikrings stillingtagen til, hvorvidt min klients gener svarende til venstre skulder skal anses som dækningsberettiget under min klients ulykkesforsikring hos ETU Forsikring A/S."

Selskabet har i brev af 17/3 2021 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Det bekræftes, at klageren har tegnet heltidsulykkesforsikring under betingelserne 01-2010-ULY (bilag 2) med dækning fra varigt mén på 5% og derover.

Klageren har som tilvalgsdækning 'sportsdækning' og derfor også dækning efter punkt 7.2 i betingelserne.

Anmeldelse af

- Hændelsen den 15. januar 2016

Ved ulykkesanmeldelse af 03. marts 2017 (bilag 3) anmelder klageren til selskabet, at han den 1. november 2016 kommer til skade med venstre skulder i arbejdstiden. Klageren korrigerer senere skadesdatoen til 15. januar 2016.

Af anmeldelsen fremgår, at ulykken skete i forbindelse klageren stod på en stige og støttede med venstre arm, da han læner sig frem over, giver det efter i skulderen. Klageren korrigerer senere beskrivelse af ulykken til, at han var ved at miste balancen på en stige og måtte støtte med venstre arm, hvorefter han mærkede et knæk i skulderen.

- Hændelsen den 12. september 2016

Arbejdsskademyndigheder træffer den 13. november 2018 endelig afgørelse i arbejdsskadesagen (bilag 11), som klagerens (daværende) advokat fremsender til selskabet den 22. november 2018 (bilag 9) med anmodning om udbetaling af et varigt mén samlet på 10%, eftersom klageren pådrog sig yderligere skade på venstre skulder, da han spring i vandet i september 2016.

Klageren bliver ved mail af 29. november 2018 til klagerens (daværende) advokat anmodet om at udfylde en ulykkesanmeldelse vedrørende hændelsen den 12. september 2016.

Ankestyrelsen træffer den 27. februar 2020 ny afgørelse i arbejdsskadesagen vedrørende hændelsen den 15. januar 2016 (bilag 15), som klagerens advokat fremsender til selskabet den 16. juni 2020 (bilag 14) med anmodning fornyet stillingtagen til det varige mén, herunder at sambehandle hændelsen den 15. januar 2016 og hændelsen den 12. september 2016 og dermed få udbetaling af det af Ankestyrelsen samlet vurderet varigt mén på 10%.

Selskabet har trods opfordring/anmodning af 29. november 2018 aldrig modtaget en udfyldt ulykkesanmeldelse med beskrivelse af hændelsen den 12. september 2016.

Egnethed og dækningsundtagelse

I henhold til de gældende forsikringsbetingelser (bilag 2) dækker ulykkesforsikringen direkte følger af et ulykkestilfælde.

Ved et ulykkestilfælde forstås en tilfældig af den forsikredes vilje uafhængig pludselig udefra kommende indvirkning på legemet, som har påviselig beskadigelse af dette til følge jfr. punkt 1 i betingelserne.

Ved beskadigelse af forsikredes arme (fra fingerspids til og med skulderled) kræves alene, at hændelsen er pludselig. Beskadigelsen skal bestå i brud, bristning, overrivning, forvridning eller forstrækning. Skader, der skyldes slid og andre ikke pludseligt opståede lidelser, er ikke dækket jfr. punkt 7.2 i betingelserne.

Forsikringen dækker ikke forudbestående gener, sygdom, sygdomsanlæg eller lidelse. Dette gælder også selvom den forudbestående sygdom/lidelse ikke var til stede før ulykkestilfældet jfr. punkt 10 litra a i betingelserne.

Ved **hændelsen den 15. januar 2016** pådrager klageren et ledeskred i venstre skulder, da han må støtte med venstre arm. Det at bruge venstre arm til at støtte med må efter selskabets opfattelse anses for at være en dagligdags bevægelse, hvor der samtidig i dette tilfælde er tale om beskeden påvirkning. Selskabet henviser i den forbindelse til, at Ankestyrelsens lægekonsulent omkring hændelsen den 15. januar 2016 anfører i det interne lægenotat (bilag 16), at der er tale om en beskeden påvirkning og at efter lægekonsulents lægefaglig vurdering, kræver det normalt store kræfter, når en skulder går af led første gang – f.eks. et fald på cykel eller lign.

6. Som det fremgår af mine indledende bemærkninger er det advokatens opfattelse (med henvisning til de lægelige akter), at sikredes ledeskred i venstre skulder er en følge af arbejdsskaden. Er det din lægefaglige vurdering, at ledeskredet er en sandsynlig følge af arbejdsskaden? Hvorfor/hvorfor ikke? Begrund venligst dit svar.

Ved arbejdsskaden 15.01.16 står skadelidte på en lille stige for at skifte en pære i toppen af en lastbil, da han mister balancen og må støtte med venstre arm. I den forbindelse mærker han et knæk i skulderen. Går først til læge efter 3 dage hvor skulderen ikke er dokumenteret lukseret. Rtg er normal. Obj normal bevægelighed. Normalt kræver det store kræfter når en skulder går af led første gang – f.eks et fald på cykel eller lign. Her er der tale om en beskeden påvirkning.

Med henvisning til lægekonsulentens lægefaglig vurdering om, at der normalt store kræfter, når en skulder går af led første gang, findes det overvejende sandsynligt, at klagerens ledeskred i venstre skulder ved hændelsen den 15. januar 2016 skyldes forudbestående sygdom/lidelse.

Ved hændelsen den 16. september 2016 oplever klageren igen et ledeskred i venstre skulder, da han springer i vandet med benene først. Det at foretage et udspring i vand må efter selskabets opfattelse anses for at være en dagligdags bevægelse.

Selskabet henviser samtidig til, at Ankestyrelsens lægekonsulent omkring hændelsen den 12. september 2016 anfører i det interne lægenotat (bilag 16), at klageren ikke har pådraget sig en forværring.

7. Som bekendt er sikrede udsat for et privat traume i september 2016. Kan du beskrive, hvilken forværring sikrede pådrager sig (symptomer/diagnose m.v.):

Som sådan er der ikke beskrevet en specifik forværring, men skadelidte kommer herefter til udredning og opereres.

Selskabet bemærker tillige,

- at klagerens skulder – ifølge hans advokats oplysninger til arbejdsskademyndighederne – siden hændelsen den 15. januar 2016 og frem til hændelsen den 12. september 2016 gentagne gange er gået af led. Der henvises til afgørelsen af 27. februar 2020 fra Ankestyrelsen (bilag 15)

Det er din advokats opfattelse, at din skulder, siden arbejdsskaden i januar 2016, gentagne gange frem til det private traume i september 2016 er gået af led. Din advokat henviser til speciallægeerklæringen af den 19. marts 2019 og til journalnotat af 18. januar 2016 fra din egen læge, hvor det fremgår, at "skulderen føles som om den går af led og hopper tilbage igen, siden haft smerter i ve skulder".

- at klageren imellem hændelsen den 15. januar 2016 og hændelsen den 12. september 2016 er udsat for en ny hændelse, hvor han oplever et ledscred i venstre skulder, fordi han har ligget forkert. Der henvises til journalnotat af 3. oktober 2016 i lægejournalen (bilag 3)

██████ patient, som formentligt har haft subluktion/luksationsepisode x 3 indenfor de sidste 9 måneder. Primær debut januar 16, hvor han står på en stige og rykker skulderen frem og mærker pludseligt et smæld i skulder, hvorefter skulderen ligesom glider på plads igen. Efterfølgende har han haft en episode, hvor han har ligget forkert og sidst for 1 måned siden i ██████, hvor han springer i vandet, mærker han pludselig at skulderen går af led. Der bliver på daværende tidspunkt taget røntgen på skadestuen, der ikke viser lukseret skulder.

- at klageren er udsat for en ny hændelse i sommeren 2017, hvor han i forbindelse med hårvask oplever et smæld i skulderen, hvorefter der kom betydelige bevægeindskrænkninger. Der henvises til journalnotat af 16. august 2017 i lægejournalen (bilag 3)

EPIKRISE:

■■■■ har været til træning ialt 20 gange efter skulderoperation, dels individuelt superviseret og dels på hold. Der var i starten af forløbet rigtig god fremgang både på bevægelighed og stabilitet, men i forbindelse med hårvask, hvor armen var abduceret og udadrotaret gav det er smæld i skulderen og der kom betydelige bevægeindskrænkninger. ■■■■ er efterfølgende set hos operatøren, som ikke har yderligere behandlingsforslag. ■■■■ har nu abduktion til 90 grader og fleksion til 120 grader, udadrotation til ca. 40 grader og indadrotation til Th 12. Der er rigtig god scapula stabilitet og scapula-humeral rytme og ■■■■ er meget stærk i alle muskelgrupper og der er ingen kraftnedsættelser. Der har ingen fremgang været på bevægeligheden siden episoden med hårvasken, selvom ■■■■ har passet sin træning. Jeg mener ikke der er mere jeg kan gøre træningsmæssigt og forløbet afsluttes.

Med venlig hilsen
Fysioterapeut

■■■■

- at klageren efter gastric bypass operation i september 2018 og som følge af vægttabet derefter oplever tiltagende smerter fra skulder. Der henvises til journalnotat af 4. januar 2019 i lægejournalen (bilag 3)

04-01-2019 Telefonkonsultation

Beh.: ■■■■

■■■ har tabt sig ■■■ kg, vægt nu ■■■ kg ca, tiltagende smerter fra skulder efter vægttab. Overvejer ny henv til o kir mhp MR som ikke kunne udføres pga størelse sidst. Vil måle om omkreds er større end 145 sm over skulder.
Evt ny henv o kir ■■■■ ■■■■

- at det af klagen fremgår, at risikoen for fremtidige ledsked vil være markant forøget, når skulderen først har været ude af led én gang.

Disse forhold understøtter, at det med overvejende sandsynlighed er forudbestående sygdom/lidelse, som forårsager ledsked i klagerens skulder ved mindste påvirkning.

Det påhviler klageren at bevise, at han har været udsat for et dækningsberettiget ulykkestilfælde. Selskabet mener ikke, at klageren har løftet denne bevisbyrde – uagtet at hændelsen den 15. januar 2016 er anerkendt som en arbejdsskade, hvor Ankestyrelsen har vurderet klagerens nuværende aktuelle varige mén til 10%.

Selskabet fastholder, at klageren ikke har været udsat for en hændelse i ulykkesforsikringens forstand, da hændelsen dels ikke er egnet til at medføre varig personskeade og dels ikke er pludselig, ligesom det findes overvejende sandsynligt, at ledsked i klagerens venstre skulder skyldes forudbestående sygdom/lidelse.

Arbejdsskademyndighedernes vurdering af det varige mén

Arbejdsskademyndighederne har vurderet klagerens nuværende aktuelle varige mén til 10% efter D.1.5.3 i méntabellen, hvoraf fremgår:

Daglige, belastningsudløste smerter og middelsvært nedsat bevægelighed til aktivt fremop og ud-op 90 grader

Det er arbejdsskademyndighedernes vurdering, at omkring 2/3 med overvejende sandsynlighed skyldes andre forhold end arbejdsskaden den 15. januar 2016.

Som tidligere anført er, findes det overvejende sandsynligt, at ledskred i klagerens venstre skulder skyldes forudbestående sygdom/lidelse, og at klageren ud over hændelsen den 12. september 2016 er udsat for flere ledskred i venstre skulder, hvorefter der efter en hændelse i sommeren 2017 er kommet betydelige bevægeindskrænkninger.

Samlet mén vurdering

Det gøres i klagen gældende, at det varige mén efter hændelsen sket i arbejdstid den 15. januar 2016 og hændelsen sket i fritid den 12. september 2016 skal vurderes samlet – selvom méngraden isoleret set for hændelsen den 15. januar 2016 ifølge afgørelse fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring af 3. oktober 2019 og fra Ankestyrelsen af 27. februar 2020 er under 5%.

Selskabet er ikke enig i, at méngraden skal fastsættes samlet, idet hændelserne kan og skal vurderes særskilt med henvisning til den af arbejdsskademyndighederne foretagne vurdering af méngraden for hændelsen den 15. januar 2016.

Og en samlet vurdering af det varige mén vil ikke være i overensstemmelse med punkt 3 i betingelserne, hvoraf følgende fremgår:

sammenlagt ikke overstige 100 %. Et forulykkestilfælde tilstedeværende men berettiger ikke til erstatning. Et bestående men kan ikke bevirke, at erstatningen ansættes højere, end hvis et sådan men ikke havde været tilstede.

Suspension af forældelsesfristen

Aftalen om suspension af forældelsesfristen omhandler alene den anmeldte hændelse, der skete den 15. januar 2016 i arbejdstiden.

Grundlaget for aftale om suspension af forældelsen var, at klagerens (nuværende) advokat havde anmodet arbejdsskademyndighederne om en revurdering af jeres mén-afgørelsen i forbindelse med arbejdsulykken den 15. januar 2016.

Seneste suspension af forældelsesfristen er givet indtil 1 år efter, at der foreligger en afgørelse fra Ankestyrelsen, som det fremgår af mailkorrespondance den 3. og 4. december 2019, og af mailens emnefelt fremgår: 'Arbejdsskade 15. januar 2016' (bilag 13).

Den indgående aftale om suspension af forældelsesfristen omhandler ikke hændelsen den 12. september 2016.

Forældelse

I forhold til hændelsen den 12. september 2016 gør selskabet gældende, at forældelse er indtrådt på det tidspunkt, hvor klagerens advokat den 16. juni 2020 (bilag 14) anmoder om fornyet stillingtagen til klagerens varige mén som følge af hændelsen sket i arbejdstiden den 15. januar 2016 og hændelsen sket i fritiden den 12. september 2016.

Forældelse anses for indtrådt,

- da klageren ikke har fremsendt en ulykkesanmeldelse vedrørende hændelsen den 12. september 2016 med en beskrivelse af bl.a. hvordan ulykken skete inden indtrædelse af den 3-årige forældelse i henhold forældelsesloven.
- da hændelsen den 12. september 2016 ikke er omfattet af den indgående aftale om suspension af forældelsesfristen jfr. ovenfor. Eftersom der i den indgående aftale alene er henvist til 'Arbejdsskade 15. januar 2016', burde det også være klart for klageren og dennes advokat, at suspensionsaftalen ikke omhandler hændelsen den 12. september 2016.

Selskabets afgørelser

Efter almindelig forsikringsretlige principper er det klageren, der skal bevise størrelsen og rigtigheden af sit krav. Det er således klageren, der skal bevise, at ledscred i venstre skulder er sket ved et dækningsberettiget ulykkestilfælde.

Selskabet gør gældende, at klageren ikke har løftet denne bevisbyrde.

Selskabet ønsker derfor at fastholde sine afgørelser."

Klagerens advokat har i brev af 9/4 2021 til nævnet bl.a. anført:

"1. Anmeldelse og forældelse

ETU Forsikring har ved sine bemærkninger af 17. marts 2021 anført, at suspensionsaftalen for så vidt angår forældelse i sagen alene omhandlede hændelsen den 15. januar 2016 og således ikke hændelsen den 12. september 2016. ETU Forsikring anfører endvidere, at der er indtrådt forældelse for så vidt angår hændelsen den 12. september 2016.

Jeg skal i forlængelse af ovenstående og med henvisning til særligt bilag 14 dog understrege, at [selskabets advokat] anmodedes om at sambehandle sagerne for så vidt angår begge ulykkestilfælde henset til sammenhængen mellem skadesfølgerne og umuligheden i at adskille skadefølgerne. [Selskabets advokat] tog herefter begge sager under realitetsbehandling. Jeg skal hertil særligt bemærke, at [selskabets advokat] i sin mail af 12. januar 2021, jf. bilag 17, ikke påberåbte sig forældelse i sagen men derimod netop realitetsbehandlede begge ulykkestilfælde. På dette tidspunkt pågik således forhandlinger vedrørende begge ulykkestilfælde.

Det gøres således gældende, at der ikke er indtrådt forældelse i sagen for så vidt angår hændelsen den 12. september 2016, og at forældelse vedrørende begge ulykkestilfælde er suspenderet yderligere ved indbringelse af nærværende sag for Ankenævnet for Forsikring.

2. Egnethed

ETU Forsikring har vedrørende skadernes egnethed angivet, at min klient efter selskabets opfattelse ikke har været udsat for en hændelse i ulykkesforsikringens forstand, da man mener, at hændelsen dels ikke er egnet til at medføre varig personskade og dels ikke er pludselig. Derudover angiver selskabet, at generne i skulderen skyldes forudbestående forhold.

For så vidt angår den medicinske egnethed af begge ulykkestilfælde skal jeg indledningsvist henviser til bemærkningerne fremsendt den 17. februar 2021 i sit hele, idet jeg dog skal fremkomme med nedenstående bemærkninger til selskabets anbringender.

Selskabet henviser til, at Ankestyrelsens lægekonsulent i bilag 16 angiver, at der er tale om en beskeden påvirkning ved hændelsen den 15. januar 2016. Jeg skal dog bemærke, at det interne lægeark alene fremlagt i bilag 16 vedrører selve vurderingen af min klients samlede varige méns relation til hændelsen den 15. januar 2016 og ikke spørgsmålet om den medicinske egnethed af den konkrete hændelse. Jeg henviser i den forbindelse til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 2. maj 2018, hvor spørgsmålet om medicinsk egnethed blev behandlet. Det fremgår direkte af afgørelsen, at *'vi vurderer endvidere, at hændelsen er egnet til at medføre vedvarende gener fordi der skete en tilstrækkelig og relevant belastning af din skulder, idet du var ved at miste balancen og derfor støttede med venstre arm'*.

Jeg skal herefter understrege, at årsagen til, at Ankestyrelsen ved sin afgørelse af 27. februar 2020 vurderede, at min klients varige mén isoleret efter hændelsen den 15. januar 2016 udgør under 5 procent er, at min klient den 12. september 2016 var udsat for et nyt traume mod skulderen, hvor generne forværredes. Det skal i den forbindelse fremhæves, at Ankestyrelsen henviste til Ankestyrelsens tidligere afgørelse af 13. november 2018 som fremlagt i bilag 11, hvoraf fremgår, at *'vi lægger også vægt på, at du i september 2016 blev udsat for et nyt traume mod venstre skulder i forbindelse med udspring i en pool og at du herefter henvendte dig regelmæssigt til lægen med stærke smerter i skulderen'*, ligesom det fremgår, at *'vi vurderer på denne baggrund, at det er overvejende sandsynligt, at det er det nye traume i september 2016, der er den hovedsagelige årsag til dine nuværende gener.'*

Jeg skal således understrege, at der er forskel på vurderingen af den medicinske egnethed og ménvurderingen, idet ulykken den 15. januar 2016 netop er anerkendt som en arbejdsskade ud fra den medicinske egnethed, hvorimod min klients samlede varige mén vurderes som en følge af begge hændelser.

ETU Forsikring henviser derudover til, at min klients skulderskade den 15. januar 2016 skyldes forudbestående sygdom/lidelse. Jeg skal hertil understrege, at det intet sted i de lægelige akter fremgår, at min klient har nogen form for relevante forudbestående forhold svarende til skulderen, hvilket ETU Forsikring heller ikke har fremlagt dokumentation for. Det fremgår derimod af den i bilag 4 fremlagte speciallægeerklæring, at min klient *'har ikke tidligere haft tendens til gener relateret til den venstre skulder'*. Det kan derfor alene lægges til grund, at han var sund og rask på ulykkestidspunktet.

For så vidt angår ulykken i den 12. september 2016 har jeg noteret mig, at ETU Forsikring henviser til, at min klient i perioden fra hændelsen den 15. januar 2016 frem til 12. september 2016 oplever flere tilfælde, hvor skulderen går af led. Jeg skal dog understrege, at dette ikke har selvstæn-

dig betydning for omfanget af aktuelle gener, som både af speciallæge ..., Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og Ankestyrelsen vurderes at være en kombination af hændelserne den 15. januar 2016 og 12. september 2016.

Jeg skal i forlængelse af ovenstående derudover bemærke, at et ledscred som sket den 15. januar 2016 medicinsk egnet til at medføre skade på både de aktive og passive strukturer i skulderen, og at risikoen for fremtidige ledscred derved vil være markant forøget, når skulderen først har været ude af led én gang. Dette betyder ikke, at min klient har forudbestående sygdom/lidelse, men understøtter netop det faktum, at der er sket et relevant traume ved hændelsen den 15. januar 2016. Det dokumenteres videre ved operationsjournalen af 3. februar 2017, at de objektive fund i form af *'en komplet glenolabral afrivning af lidt ældre type, passer med traume som er godt et år gammel'*. Jeg skal videre understrege, at de objektive fund i form af defekt ledkapsel og påvirkning af ledlæben er medicinsk foreneligt med, at der er sket luksationer og subluksationer i forbindelse med hændelsen den 15. januar 2016 og forløbet derefter.

For så vidt angår det forhold, at ETU Forsikring henviser til, at min klient ved journalnotat af 4. januar 2019 fremgår at opleve øgede smerter, skal jeg bemærke, at det der ikke er angivet noget om, at min klient har øgede smerter i venstre skulder som følge af sin operation i september 2018. Dette kan derfor ikke lægges til grund som anført af selskabet.

Det er herefter min klare opfattelse, at min klient har været udsat for to dækningsberettigede ulykkestilfælde den 15. januar 2016 henholdsvis den 12. september 2016.

3. Samlet vurdering af varigt mén

ETU Forsikring har angivet, at en samlet vurdering af min klients varige mén ikke vil være i overensstemmelse med forsikringsbetingelsernes punkt 3.

Jeg skal hertil gøre gældende, at forsikringsbetingelsernes punkt 3 ikke er til hinder for at foretage en samlet vurdering af det varige mén, når begge hændelser må anses for medicinsk egent til at medføre varigt mén, og når begge hændelser tillige er omfattet af forsikringsdækningen.

Afslutningsvist gøres det samlet gældende, at bevisbyrden for både størrelsen og rigtigheden af min klients krav må anses for løftet, og at min klients gener svarende til venstre skulder skal anses som dækningsberettiget under min klients ulykkesforsikring hos ETU Forsikring."

Selskabet har i brev af 21/4 2021 til nævnet bl.a. anført:

"Anmeldelse og forældelse.

Klagers advokat anmoder den 16. juni 2020 (bilag 14) om at hændelserne 15. januar 2016 og 12. september 2016 sambehandles.

På dette tidspunkt er forældelse i forhold til hændelsen 12. september 2016 allerede indtrådt, og eftersom suspensionsaftalen alene omhandler hændelsen 15. januar 2016 fastholdes det, at forældelse er indtrådt.

Det forhold, at [selskabets advokat] på vegne af selskabet også realitetsbehandler hændelsen 12. september 2016 og i den forbindelse ikke samtidig afviser med henvisning til forældelse, medfø-

rer ikke, at selskabet senere ved klageansvarliges afgørelse er afskåret fra at gøre forældelse gældende.

Adskilles af skadefølgerne

Selskabet mener, at skadesfølgerne kan adskilles.

Arbejdsskademyndighederne har foretaget en sådan adskilles og fastsat det varige mén efter hændelsen sket i arbejdstid den 15. januar 2016 til under 5%.

Det er derfor overvejende sandsynligt, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i en vejledende udtalelse om det varige mén efter hændelsen den 15. januar 2016 vil fastsætte det varige mén til under 5%.

Selskabet henviser i øvrigt til, at klageren har været udsat for flere hændelser end hændelserne den 15. januar 2016 og 12. september 2016, hvor han oplever gener fra venstre skulder med skadefølger uden relation til hændelsen 15. januar 2016 – eller for den sags skyld til hændelsen 12. september 2016.

Egnethed

[Selskabets advokat] afviser den 12. juni 2017, at hændelsen 15. januar 2016 er egnet til at medføre varige skuldergener (bilag 8).

Hændelsen den 15. januar 2016 kan ikke forårsage et ledscred i en rask skulder henset til den relative beskeden påvirkning skulderen udsættes for ved hændelsen.

I afgørelse af 27. februar 2020 fra Ankestyrelsen (bilag 15) anføres,
at det normalt kræver store kræfter, når en skulder går af led første gang – eksempelvis ved et fald på cykel eller lignende. Der er i dit tilfælde tale om en relativ beskeden påvirkning.

Det er selskabets opfattelse, at Ankestyrelsen hermed underkender det i afgørelse af 2 maj 2018 fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring anførte omkring egnethed, som klagerens advokat henviser til.

Endvidere er det selskabets opfattelse, at Ankestyrelsens lægekonsulentens svar (bilag 16) – som gengivet i Ankestyrelsens afgørelse af 27. februar 2020 (bilag 15) – dokumentere, at hændelsen 15. januar 2016 ikke kan anses for debut for klagerens ledscred. Et tidligere ledscred kan forklare klagerens ledscred efter hændelsen 15. januar 2016, eftersom risikoen for fremtidige ledscred vil være markant forøget, når skulderen først har været ud af led én gang.

Det forhold, at der ikke er oplysninger i lægejournal omkring tidligere ledscred, medfører, at en vurdering af hændelsens egnethed til at forårsage debut af ledscred er af afgørende betydning.

Det er selskabets vurdering, at der er dokumenteret med henvisning til Ankestyrelsens lægekonsulentens svar (bilag 16), at hændelsen 15. januar 2016 ikke er egnet til at forårsage, at skulderen går af led første gang.

Samtidig betyder dette, at klagerens ledscred den 15. januar 2016 og de efterfølgende hændelser med ledscred skyldes sygdom eller udlæsning af latente sygdomsanlæg og dermed ikke dækket af forsikringen jfr. punkt 10.a i betingelserne (bilag 2)

Samlet vurdering af varig mén

Af betingelsernes punkt 3 fremgår:

Et før ulykkestilfældet tilstedeværende mén berettiger ikke til erstatning. Et bestående mén kan ikke bevirke, at erstatningen ansættes højere, end hvis et sådan mén ikke havde været tilstede.

Hændelserne kan og skal vurderes særskilt, og selskabet er ikke enig i, at klageren har været udsat for to dækningsberettigede ulykkestilfælde henholdsvis den 15. januar 2016 og den 12. september 2016, herunder hændelsernes egnethed til at forårsage varige skade.

Hvis hændelsen den 15. januar 2016 er dækket af klagerens ulykkesforsikring, har klageren uden tvivl et varigt mén på under 5%.

Hvis hændelsen den 12. september 2016 er dækket af klageren ulykkesforsikring, skal der ske fradrag i det varige mén med det mén, der dels kan tilskrives hændelsen den 15. januar 2016 og dels kan tilskrives andre hændelser, hvor der sker konstaterbar forværring."

Klagerens advokat har i brev af 3/5 2021 til nævnet bl.a. anført:

"1. Anmeldelse og forældelse

ETU Forsikring anfører ved sine bemærkninger, at der den 16. juni 2020, hvor der anmodes om sambehandling af hændelserne sket den 15. januar 2016 og 12. september 2016, allerede var indtrådt forældelse i forhold til hændelsen sket den 12. september 2016.

Jeg skal hertil understrege, at dette ikke ændrer på det faktum, at [selskabets advokat] på baggrund af anmodningen tog begge sager under realitetsbehandling, således at der pågik forhandlinger vedrørende begge ulykkestilfælde, hvorfor forældelse i sagerne som minimum er suspenderet til 1 år efter afvisningen af sagen. Jeg henviser til mine tidligere bemærkninger herom i sin helhed.

Jeg har noteret mig, at ETU Forsikring tillige angiver, at ETU Forsikring ikke er afskåret fra at gøre forældelse gældende, når [selskabets advokat] har realitetsbehandlet begge hændelser. Jeg skal dertil bemærke, at ETU Forsikring netop har bemyndiget [selskabets advokat] til at behandle sagerne, hvorfor ETU Forsikring rettelig også er bundet af [selskabets advokats] sagsbehandling.

2. Adskillelse af skadefølgerne

ETU Forsikring har i sine bemærkninger af 21. april 2021 angivet, at det er selskabets opfattelse, at skadefølgerne kan adskilles. Jeg har imidlertid ligeledes noteret mig, at selskabet i samme skrivelse angiver, at 'et tidligere ledscred kan forklare klagerens ledscred efter hændelsen 15. januar 2016, eftersom risikoen for fremtidige ledscred vil være markant forøget, når skulderen først har været ud af led én gang', hvilket netop indikerer, at skadefølgerne er sammenhængende og ikke mulige at adskille.

Henset til, at begge ulykkestilfælde er omfattet af ulykkesforsikringens dækningsperiode, og begge hændelser må anses for medicinsk egnet til at medføre varige mén, kan der rettelig foretages en samlet vurdering af det varige mén. Jeg henviser til mine bemærkninger af 8. april 2021 i sin helhed.

3. Egnethed

ETU Forsikring har ved sine bemærkninger af 21. april 2021 angivet, at det er selskabets opfattelse, at Ankestyrelsen med sin afgørelse af 27. februar 2020 underkender, at det i Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 2. maj 2018 vurderes, at ulykken den 15. januar 2016 er eget til at medføre varige gener.

Jeg skal hertil indledningsvist bemærke, at Ankestyrelsens afgørelse af 27. februar 2020 underkender Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 2. maj 2018, idet jeg skal understrege, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse vedrørte en vurdering af anerkendelse og medicinsk egnethed, hvorimod Ankestyrelsens afgørelse af 27. februar 2020 alene vedrørte varigt mén. Jeg henviser herefter til mine tidligere fremsendte bemærkninger herom i sin helhed.

Det er således ikke korrekt, når ETU Forsikring anfører, at Ankestyrelsen har underkendt Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering af spørgsmålet om den medicinske egnethed af hændelsen den 15. januar 2016.

Jeg skal for god ordens skyld bemærke, at der i arbejdsskadesagen ikke er klaget over Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 2. maj 2018 for så vidt angår spørgsmålet om anerkendelse og medicinsk egnethed. Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 2. maj 2018 vedlægges som bilag 20, idet jeg herfra skal fremhæve, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderede, *'at det er tilstrækkeligt sandsynliggjort, at dine smerter opstod straks efter ulykken og at der dermed er tidsmæssig sammenhæng mellem ulykken og dine smerter. Vi vurderer endvidere, at hændelsen er egnet til at medføre vedvarende gener fordi der skete en tilstrækkelig og relevant belastning af din skulder, idet du var ved at miste balancen og derfor støttede med venstre arm.'*

Idet jeg henviser til mine tidligere fremsendte bemærkninger vedrørende den medicinske egnethed skal jeg således understrege, at det må anses for dokumenteret, at der den 15. januar 2016 er sket en relevant hændelse, som er egnet til at medføre vedvarende gener i skulderen, herunder også egnet til at medføre risiko for yderligere luksationstilfælde.

Jeg har noteret mig, at ETU Forsikring angiver, at man ikke anser det for dokumenteret, at hændelsen den 15. januar 2016 er debut for min klients ledscred. Jeg skal dog bemærke, at min klient ikke har nogen forudbestående lidelser, som kan have haft indvirkning på de nuværende gener. Jeg henviser i den forbindelse til journalmaterialet fremlagt i sagens bilag 1.

Det kan derfor alene lægges til grund, at min klient var sund og rask på ulykkestidspunktet den 15. januar 2016, ligesom jeg skal understrege, at ETU Forsikring ingen form for dokumentation har fremlagt for, at der angiveligt skulle være tale om forudbestående forhold eller udløsning af latente sygdomsanlæg. Dette er der derfor heller ikke holdepunkter for at antage."

Selskabet har i brev af 11/5 2021 til nævnet bl.a. anført:

"Anmeldelse og forældelse.

Selskabet fastholder, at forældelse af hændelsen sket den 12. september 2016 er indtrådt den 16. juni 2020, og at realitetsbehandlingen ikke kan anses for at udgøre et afkald på at påråbe sig indtrådt forældelse.

Det følge af § 21 stk. 5 i forældelsesloven at foreløbig afbrydelse af forældelse forudsætter, at forhandlinger er indledt inden forældelsesfristens udløb.

Forældelse af hændelsen sket den 12. september 2016 er indtrådt pr. den 12. september 2019 jfr. §2 stk. 4 jfr. § 3 stk. 1 i forældelsesloven.

Adskilles af skadefølgerne.

Selskabet fastholder, at skadefølgerne kan adskilles, og henviser til, at Arbejdsskademyndighederne har foretaget en sådan adskilles og fastsat det varige mén efter hændelsen sket i arbejdstid den 15. januar 2016 til under 5%.

I øvrigt er der også nedenfor redegjort for, at adskilles af skadefølgerne kan ske.

Egnethed.

Selskabet er i øvrigt ikke enig i, at hænderne sket henholdsvis den 15. januar 2016 og den 16. september 2016 er omfattet af ulykkesforsikringen, da

- Hændelsen sket den 15. januar 2016 ikke er medicinsk egnet til at forårsage et ledskred i en rask skulder, da det er tale om en relative beskeden påvirkning, skulderen udsættes for ved hændelsen jfr. Ankestyrelsens lægekonsulent.

Der er således ikke årsagssammenhæng mellem hændelsen sket den 15. januar 2016 og de aktuelle gener, da hændelsen ikke er egnet til at medføre et ledskred i en rask skulder. Hændelsen sket den 15. januar 2016 kan være en udløsende faktor, men er ikke den egentlig årsag til generne.

Generne efter hændelsen sket den 15. januar 2016 er efter behandling ved fysioterapeut forsvundet, idet klageren efter den 23. februar 2016 ikke har henvendt sig til læge eller fysioterapeut som følge af gener efter hændelsen.

- Hændelsen sket den 15. januar 2016 er med overvejende sandsynlighed ikke den egentlig årsag til generne men kan være en udløsende faktor. Hændelsen sket 15. januar 2016 med ledskred skyldes derfor med overvejende sandsynlighed sygdom eller udløsning af latente sygdomsanlæg og dermed ikke dækket af forsikringen jfr. punkt 10.a i betingelserne.
- Hændelsen sket den 12. september 2016 med ledskred skyldes sygdom eller udløsning af latente sygdomsanlæg og dermed ikke dækket af forsikringen jfr. Punkt 10.a i betingelserne.

Imellem hændelsen sket den 15. januar 2016 og hændelsen sket den 12. september 2016 er klageren udsat for en ny hændelse, hvor han oplever et ledskred i venstre skulder, fordi han har ligget forkert. Der henvises til journalnotat af 3. oktober 2016 i lægejournalen (bilag 3)

Klageren anfører, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ved afgørelse af 2. maj 2016 vurderer, *'at det er tilstrækkeligt sandsynliggjort, at dine smerter opstod straks efter ulykken, og at dermed er tidsmæssigt sammenhæng mellem ulykken og dine smerter. Vi vurderer endvidere, at hændelsen er egnet til at medføre vedvarende gener fordi der skete en tilstrækkelig og relevant belastning af din skulder, idet ud var ved at miste balancen og derfor støttede med venstre arm.'*

Af samme afgørelse fremgår:

'Det fremgår af din journal, at du den 2. februar 2016 blev henvist til behandling ved fysioterapeut. Vi har lagt vægt på, at det fremgår af journal, at du den 23. februar 2016 oplyser, at det går meget bedre. Du har siden ikke henvendt dig til læge eller fysioterapeut. Vi vurderer på den baggrund at behandling har været relevant og nødvendig, samt lægeligt begrundet og at dine gener er forsvundet som en følge af behandlingen. Vi vurderer derfor at Arbejdsskadesikringslovens krav til en personskaade er opfyldt.'

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring anerkender herefter skadelidtes smerter i venstre skulder som en arbejdsskade. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring tager alene stilling til om den påvirkning, skulderen udsættes for ved hændelsen, kan medføre forbigående men behandlingskrævende smerter i skulderen.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring tager ikke stilling til, hvorvidt hændelsen sket den 15. januar 2015 er medicinsk egnet til at forårsage et ledskred. Ankestyrelsen i afgørelse af 27. februar 2020 vurderer,

'at der netop ikke er dokumentation for, at du ved hændelsen har pådraget dig et ledskred i venstre skulder.'

Klagerens advokat har i brev af 21/5 2021 til nævnet bl.a. anført:

"1. Anmeldelse og forældelse

ETU Forsikring anfører ved sine bemærkninger, at suspension af forældelse efter Forældelseslovens § 21, stk. 5, forudsætter, at der er indledt forhandlinger inden forældelsesfristens udløb.

Jeg skal hertil bemærke, at jeg er enig i, at det fremgår af Forældelseslovens § 21, stk. 5, at forældelse tidligst indtræder 1 år efter forhandlingernes afslutning, hvis der er indledt forhandlinger inden forældelsesfristens udløb.

Jeg skal dog understrege, at [selskabets advokat] indlod sig på forhandlinger om kravet, idet begge sager toges under realitetsbehandling, således at der pågik forhandlinger vedrørende begge ulykkestilfælde. [Selskabets advokat] har således ved sin handlemåde givet afkald på at påberåbe sig forældelse, idet dette netop er sket stiltiende. Det er således fortsat klagers opfattelse, at forældelse i sagerne som minimum er suspenderet til 1 år efter afvisningen af sagen. Jeg henviser til mine tidligere bemærkninger herom i sin helhed.

2. Adskillelse af skadefølgerne

ETU Forsikring anfører ved sine bemærkninger, at arbejdsskademyndighederne har foretaget en adskillelse af skadefølgerne, og at selskabet derfor også mener, at der bør ske en opdeling i denne sag.

Idet jeg skal henvise til mine tidligere bemærkninger vedrørende spørgsmålet om adskillelse af skadefølger i sin helhed, skal jeg samtidig understrege, at det i nærværende sag ikke er relevant at foretage en sådan opdeling, da begge ulykkestilfælde netop er omfattet af ulykkesforsikringens dækningsperiode, og begge hændelser må anses for medicinsk egnet til at medføre varige mén, hvorfor der rettelig også bør foretages en samlet vurdering af det varige mén.

3. Egnethed

ETU Forsikring har afslutningsvist angivet, at hændelsen den 15. januar 2016 ikke er egnet til at medføre ledscred i skulderen, idet selskabet henviser til Ankestyrelsens afgørelse af 27. februar 2020, og angiver endvidere, at hændelsen den 12. september 2016 skyldes sygdom eller udløsning af latente sygdomsanlæg.

For så vidt angår selskabets bemærkninger vedrørende hændelsen den 15. januar 2016, skal jeg understrege, at det forhold at Ankestyrelsen efterfølgende angiver, at der ikke er dokumentation for, at der konkret skete et ledscred ved hændelsen, alene kan tages til udtryk for, at det ved den konkrete lægekonsultation ikke er angivet, at skulderen var gået ud af led, da dette ikke objektivt kunne konstateres ved konsultationen. Det er dog angivet i journalnotatet af 18. januar 2016, at 'skulderen føles som om den går af led og hopper tilbage igen, siden haft smerter i ve skulder.' Dette indikerer, at der netop er sket et ledscred i skulderen i form af en subluktion.

Jeg skal for god ordens skyld endnu engang understrege, at Ankestyrelsens afgørelse af 27. februar 2020 ikke underkender Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 2. maj 2018, idet jeg samtidig skal understrege, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse vedrørte en vurdering af anerkendelse og medicinsk egnethed, hvorimod Ankestyrelsens afgørelse alene vedrørte varigt mén. Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse for så vidt angår spørgsmålet om anerkendelse og medicinsk egnethed er på intet tidspunkt påklaget og således heller ikke underkendt.

Idet jeg henviser til mine tidligere fremsendte bemærkninger vedrørende den medicinske egnethed skal jeg således fortsat understrege, at det må anses for dokumenteret, at der den 15. januar 2016 er sket en relevant hændelse, som er egnet til at medføre vedvarende gener i skulderen, herunder også egnet til at medføre risiko for yderligere luktionstilfælde.

For så vidt angår selskabets bemærkninger omhandlende hændelsen den 12. september 2016 skal jeg i forlængelse af ovenstående bemærke, at der ikke er konkrete holdepunkter for at konkludere, at det nye ulykkestilfælde skulle være forårsaget af hverken sygdom eller udløst af eksisterende sygdomsanlæg. Der er således rettelig heller ikke grundlag for at undtage dette ulykkestilfælde fra forsikringsdækningen. Jeg henviser i øvrigt til de tidligere fremsendte bemærkninger herom i sin helhed.

Selskabet har herefter i brev af 11/6 2021 til nævnet bl.a. anført:

"Anmeldelse og forældelse.

Selskabet fastholder, at forældelse af hændelsen sket den 12. september 2016 er indtrådt den 16. juni 2020.

Det bestrides, at [selskabets advokat] indlod sig på forhandlinger om kravet.

Adskilles af skadefølgerne.

Selskabet fastholder, at skadefølgerne kan adskilles.

Det bestrides, at adskilles af skadefølgerne ikke er relevant, idet der henvises til tidligere bemærkninger, med henvisning selskabets vurdering/opfattelse omkring

- a) forældelse af hændelsen sket den 12. september 2016
- b) egnethed af hændelsen sket den 15. januar 2016
- c) egnethed af hændelsen sket den 12. september 2016 (hvis ikke forældelse)
- d) dækningsundtagelse i punkt 10.a i betingelserne fsva hændelsen sket den 15. januar 2016
- e) dækningsundtagelse i punkt 10.a i betingelserne fsva hændelsen sket 12. september 2016

Årsagssammenhæng og egnethed.

Selskabet finder ikke, at klageren har godtgjort at hovedårsagen til hans skuldergener er det anmeldte ulykkestilfælde den 15. januar 2016.

Selskabet henviser til, at det ud fra en lægefaglig vurdering skal store kræfter til, når en skulder går af led første gang. Henset til den beskeden påvirkning som klagerens skulder udsættes for ved hændelsen sket den 15. januar 2016, er det derfor ikke overvejende sandsynligt, at hændelsen sket den 15. januar 2016 har medført ledscred i klagerens venstre skulder. Hændelsen kan have været en udløsende faktor men ikke den egentlig årsag til de aktuelle gener. Der er således ikke årsagssammenhæng mellem den anmeldte ulykke og de aktuelle gener.

Afslutningsvis bemærkes, at hændelsen sket 15. januar 2016 i forhold til arbejdsskadeloven sagens kan anerkendes herunder være medicinsk egnet, da denne lov ikke indeholder dækningsundtagelse i forhold til gener, der skyldes en tilstedeværende sygdom og udløsning af latente sygdomsanlæg, selvom sygdommen er opstået eller forværret ved et ulykkestilfælde, såvel som ulykkestilfælde, der skyldes sygdom, og forværring af følgerne af ulykkestilfælde, der skyldes en tilstedeværende eller tilfældig tilstødende sygdom.

Hændelsen sket den 15. januar 2016 er ikke egnet til at medføre ledscred i en rask skulder."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf nogle gengives nedenfor. Af journalnotat af 18/1 2016 fra klagerens egen læge fremgår bl.a.:

"Diagnoser:

L08 Symptom/klage fra skulder

Kontakt tekst:

Fredag eftermiddag på arb som ... smæld i ve skulder, skulderen føles som om den går af led og hopper tilbage igen, siden haft smerter i ve skulder, men normal bev.

Er anmeldt som arb skade.

Obj: fuld bev i skulderen, smerter ved bagudføring af arm samt fortil på ledkapsel.

Subluksering?

Vurderes ikke behov for rgt nu, ser an, pamol pn."

Af røntgensvar af 27/1 2016 fremgår bl.a.:

"Røntgen af venstre skulderled: Viser normale ossøse og artikulære forhold."

Af journalnotat af 19/9 2016 fra klagerens egen læge fremgår bl.a.:

"Diagnoser:

L08 Symptom/klage fra skulder

Kontakt tekst:

På ferie i [udlandet], under udspring går skulderen af led igen, falder selv på plads. Mange smerter. Samme som 3 gange tidligere. Der tages rgt i [udlandet] som er ia. Rejser hjem dagen efter.

Obj: pos smerte bue. Smerter ved palp på foreste og bagerste ledlinie.

Henv O kir vurdering."

Af ambulanteoplysning af 3/10 2016 fra ortopædkirurgisk ambulatorium fremgår bl.a.:

"[20'erne] patient, som formentligt har haft sublaksation/luksationsepisode x 3 indenfor de sidste 9 måneder. Primær debut januar 16, hvor han står på en stige og rykker skulderen frem og mærker pludseligt et smæld i skulder, hvorefter skulderen ligesom glider på plads igen. Efterfølgende har han haft en episode, hvor han har ligget forkert og sidst for 1 måned siden i [udlandet], hvor han springer i vandet, mærker han pludselig at skulderen går af led. Der bliver på daværende tidspunkt taget røntgen på skadestuen, der ikke viser lukseret skulder.

Aktuelt:

Efterfølgende har han haft ondt, undgår at bruge venstre arm/skulder konsekvent.

Er højre hånden.

Medicin:

Primært smertestillende.

Konklusion:

På det foreliggende kunne det være fristende med en MR-artrografi, hvis de fysiske forhold tillader en MR-skanning på grund af patientens adipositas. Der skal i hvert fald være en åben skanner, som kan klare omkredsen på omkring ... cm.

Ingen kontraindikationer for MR-skanning i øvrigt med metal, klaustrofobi."

Af korrespondancebrev af 5/2 2017 fra ortopædkirurgisk ambulatorium fremgår bl.a.:

"Får overblik over en komplet glenolabral afrivning af lidt ældre type, passer med traume som er godt et år gammel, hvor der er en tæt klistret forreste led læbe langs collum scapula, som kan fri."

Ankenævnet for Forsikring

21.

96507

Af klagerens skadeanmeldelse af 3/3 2017 til selskabet fremgår bl.a.:

Ulykken	Hvornår skete ulykken: <u>1</u> / <u>11</u> 20 <u>16</u> , kl. _____
	Hvor skete ulykken? _____
	På arbejdspladsen? ☒ ja ☐ nej
	I fritiden? ☐ ja ☒ nej
	Under lønnet / ulønnet arbejde for andre? ☒ ja ☐ nej
	Hvordan skete ulykken? <u>Stod på en stige og støttede med venstre arm. Da</u> <u>jeg skulle løse mig frem over. Det giver efter i</u> <u>skulderen.</u>

Af klagerens mail af 17/3 2017 til selskabets advokat fremgår bl.a.:

"Jeg stod på stigen og er ved at miste balancen så ændre jeg position så jeg læner mig forover og støtter let med venstre arm hvor den giver efter. Jeg kunne mærke der var noget galt med det samme og armen var bare 'slap'. Det gjorde ondt i den. Jeg var i kontakt med en fysioterapeut efter skaden som rådede mig til at holde armen i ro og gå til lægen om mandagen.

Jeg fik af vide af operations lægen at det er led læben som var skadet. Se vedhæftet fra operation

Så faldt jeg lige over datoen i skriver. Det er helt forkert. Og jeg var selv forkert på datoen da jeg mente jeg var ved lægen d 11 jan 2016 men kan se det er d 18 jan jeg var ved lægen. Og den 15 jan skaden opstår. Jeg er i kontakt med en fysioterapeut efter skaden som råder mig til at gå til lægen om mandagen. (Se skades rapport som er vedhæftet)

Jeg fik at vide af min lægen i selv skulle indhente lægejournalen"

Af ambulanteopikrise af 19/5 2017 fra ortopædkirurgisk ambulatorium fremgår bl.a.:

"3 måneders kontrol efter skopisk bankart rekonstruktion.

Skulderen har været stabil, men pt. har fortsat symptomer med problemer, når han laver stillings-skift hurtigt.

Er [erhverv] i det daglige og tør ikke lave roterende drejende bevægelser endnu.

Han føler selv, at bevægeligheden er ved at nærme sig det acceptable, men der er fortsat problemer i yderstillingerne.

På baggrund af pt.s. meget store størrelse er der ingen tvivl om, at hans dynamiske stabilitet skal forbedres kraftigt.

Den passive stabilitet, som er repareret kan ikke alene styre hans skulder og specielt ikke et [erhverv]. Jeg anbefaler ham meget at aktivere hans forsikring, så han kan få foretaget dynamisk stabilitetstræning, hvis han skal tilbage til et tungt skulderbelastende [erhverv].

Aftaler, at han kontakter Arbejdsskadestyrelsen vedrørende afslutning, som kan foregå tidligst 6 måneder efter operationen og et år efter selve skaden, som er tilfældet."

Af journalnotat af 16/8 2017 fra fysioterapeuten fremgår bl.a.:

"[Klageren] har været til træning i alt 20 gange efter skulderoperation, dels individuelt supervise-ret og dels på hold. Der var i starten af forløbet rigtig god fremgang både på bevægelighed og sta-bilitet, men i forbindelse med hårvask, hvor armen var abduceret og udadrotaret gav det er smæld i skulderen og der kom betydelige bevægeindskrænkninger. [Klageren] er efterfølgende set hos operatøren, som ikke har yderligere behandlingsforslag. [Klageren] har nu abduction til 90 grader og fleksion til 120 grader, udadrotation til ca. 40 grader og indadrotation til Th 12. Der er rigtig god scapula stabilitet og scapula-humeral rytme og [klageren] er meget stærk i alle muskel-grupper og der er ingen kraftnedsættelser. Der har ingen fremgang været på bevægeligheden si-den episoden med hårvasken, selvom [klageren] har passet sin træning. Jeg mener ikke der er me-re jeg kan gøre træningsmæssigt og forløbet afsluttes."

Af ambulantepikrise af 23/8 2017 fra ortopædkirurgisk ambulatorium fremgår bl.a.:

"Kommer til samtale. Tilstanden er nogenlunde status quo fra sidst.
I det daglige fungerer han fint, men det tunge skulderbelastende arbejde er ikke længere behage-ligt. Han føler, at er kan komme nogen stikkende jagende smerter, når han kommer i yderstilling.
Er indstillet på, at han må lave en del vedligeholdelsestræning og at han skal omskoles til mere kontoragtigt arbejde i fremtiden, hvilket også er realistisk.
Jeg synes, at man skal lade sagen ligge her og vi afslutter ham kirurgisk."

Af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 2/5 2018 i arbejdsskadesagen fremgår bl.a.:

"Ulykken den 15. januar 2016 er en arbejdsskade.

Vi vurderer, at skaden i form af smerter i venstre skulder er forårsaget af, at du i forbindelse med dit arbejde stod på en stige. Du mistede balancen og lænede dig frem for at støtte med venstre arm. I den forbindelse mærkede du et knæk i skulderen.

Vi har lagt vægt på, at du ifølge lægeerklæring 1 var hos læge første gang den 18. januar 2018, hvor du klagede over smerter og nedsat bevægelighed i venstre skulder.

Vi vurderer på den baggrund, at det er tilstrækkeligt sandsynliggjort, at dine smerter opstod straks efter ulykken og at der dermed er tidsmæssig sammenhæng mellem ulykken og dine smerter.

Vi vurderer endvidere, at hændelsen er egnet til at medføre vedvarende gener fordi der skete en tilstrækkelig og relevant belastning af din skulder, idet du var ved at miste balancen og derfor støttede med venstre arm.

Det fremgår af din journal, at du den 2. februar 2016 blev henvist til behandling ved fysioterapeut. Vi har lagt vægt på, at det fremgår af journalen, at du den 23. februar 2016 oplyser, at det går meget bedre. Du har siden ikke henvendt dig til læge eller fysioterapeut. Vi vurderer på den bag-

grund, at behandling har været relevant og nødvendig, samt lægeligt begrundet og at dine gener er forsvundet som en følge af behandlingen.

Vi vurderer derfor, at Arbejdsskadesikringslovens krav til en personskade er opfyldt.

Vi henviser i den forbindelse til Ankestyrelsens principafgørelse 49-15 og 32-17.

Derfor anerkender vi dine smerter i venstre skulder som en arbejdsskade.

Lægekonsulent

En af vores lægekonsulenter har deltaget i behandlingen af spørgsmålet om anerkendelse.

Varigt mén

Afgørelse

Vi vurderer, at dit mén efter arbejdsskaden er mindre end 5 procent. Det betyder, at du ikke får udbetalt nogen godtgørelse for varigt mén.

(Lov om arbejdsskadesikring § 18, stk. 1 og 2)

Begrundelse

Vi har fastsat dit varige mén ud fra en samlet vurdering af de gener og ulemper, som du har til daglig på grund af arbejdsskaden. Vi vurderer, at dine gener som følge af arbejdsskaden svarer til et varigt mén på mindre end 5 procent. Vi har lagt vægt på, at dine gener som følge af arbejdsskaden gik over som følge af relevant behandling hos fysioterapeut.

Du fik først gener i skulderen igen, da du fik et ledscred under en ferie i [udlandet].

Det er derfor vores vurdering, at dine gener i dag ikke skyldes arbejdsskaden den 15. januar 2016.

Derfor har vi fastsat dit varige mén til mindre end 5 procent. Det betyder, at du ikke har ret til godtgørelse for varigt mén."

Af Ankestyrelsens afgørelse af 13/11 2018 i arbejdsskadesagen fremgår bl.a.:

"Afgørelse

Du har klaget over Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse om afslag på godtgørelse for varigt mén og afslag på erstatning for tab af erhvervsevne. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afgjorde sagen den 2. maj 2018.

Ankestyrelsen har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Du har ikke ret til godtgørelse for varigt mén.
- Du har ikke ret til erstatning for tab af erhvervsevne.

Det betyder, at vi stadfæster Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse, da vi er kommet til samme resultat.

...

Begrundelsen for afgørelsen om afslag på godtgørelse for varigt mén

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at dine gener overvejende skyldes andre forhold end arbejdsskaden. Følgerne efter arbejdsskaden svarer ikke til et varigt mén på mindst 5 procent.

Vi vurderer, at dit samlede varige mén er 10 procent. Vi vurderer imidlertid, at din aktuelle helbredsmaessige tilstand med overvejende sandsynlighed hovedsagligt skyldes dine efterfølgende gener. Vi har derfor foretaget et fradrag på 2/3. Du har herefter ikke ret til godtgørelse for varigt mén som følge af arbejdsskaden.

Hvad er afgørende for resultatet

Om det samlede varige mén

Vi lægger vægt på dine oplysninger om, at du har smerter i venstre skulder ved belastning.

Ifølge de lægelige oplysninger har du indskrænket bevægelighed til frem-op 100° og ud-op 90°.

Vi har sammenlignet dine samlede gener med méntabellens punkt D.1.5.3.

Det fremgår af punkt D.1.5.3, daglige, belastningsudløste smerter og middelsvært nedsat bevægelighed til aktivt frem-op og ud-op 90 grader svarer til en méngrad på 10 procent.

Om fradraget

Vi lægger vægt på, at du ved arbejdsskaden den 15. januar 2016 stod på en lille stige for at skifte en pære i toppen af en lastbil, da du mistede balancen og måtte støtte med venstre arm. I den forbindelse mærkede du et knæk i skulderen. Du gik først til lægen 3 dage efter skaden, og det blev i den forbindelse ikke dokumenteret, at skulderen var gået afled.

Vi kan oplyse, at det normalt kræver store kræfter, når en skulder går af led første gang - f.eks. et fald på cykel.

Vi lægger vægt på, at der ved lægebesøget den 18. januar 2016 var normal bevægelighed i skulderen, og et efterfølgende røntgenbillede viste normale forhold. Det er oplyst, at smerterne bedredes efter fysioterapi, og den 23. januar 2016 var der kun irritation ved tunge løft.

Vi lægger også vægt på, at du i september 2016 blev udsat for et nyt traume mod venstre skulder i forbindelse med udspring i en pool og at du herefter henvendte dig regelmæssigt til lægen med stærke smerter i skulderen. Du har oplyst, at du blev sygemeldt i januar 2017.

I forhold til størrelsen af fradraget har vi skønsmæssigt fastsat det til 2 tredjedele. Vi lægger i den forbindelse særlig vægt på, at du efter arbejdsskaden den 15. januar 2016, fik fysioterapi, som bedrede smerterne, og at du herefter ingen kontakt havde med din læge eller fysioterapeut i 7 måneder, hvorefter du henvendte dig på ny efter et nyt traume til skulderen.

Endelig lægger vi vægt på, at det først er efter den nye skade, hvor der er tale om en væsentlig større kraftpåvirkning, at der er en betydelig forværring i form af fx nedsat bevægelighed og stærke smerter.

Vi vurderer på denne baggrund, at det er overvejende sandsynligt, at det er det nye traume i september 2016, der er den hovedsagelige årsag til dine nuværende gener.

Efter en konkret vurdering af din sag finder vi derfor, at du har et samlet varigt mén på 10 procent, men at omkring 2/3 med overvejende sandsynlighed skyldes andre forhold end arbejdsskaden. Dit varige mén som følge af arbejdsskaden er herefter mindre end 5 procent.

Oplysningerne fremgår særligt af din lægejournal og funktionsattesten af 12. marts 2018

...

Bemærkninger til klagen

Du har oplyst, at din skulder er gået af led gentagne gange siden arbejdsskaden i januar 2016, men at du i stedet for at kontakte en læge tog smertestillende medicin og lavede de øvelser, du havde lært hos fysioterapeuten.

Vi har ved vurderingen af sagen været opmærksomme på, at du i forbindelse med dit lægebesøg den 8. oktober 2016 oplyste, at du havde oplevet 3 ledscredsepisoder inden for de seneste 9 måneder. Foruden den anmeldte skade oplevede du en episode, hvor du havde ligget forkert, og så episoden med et udspring i en pool i forbindelse med en ferie.

Oplysningerne er inddraget i vores vurdering af sagen, men det afgørende er, at du var mere eller mindre smertefri efter første episode, og at det først er ved den seneste episode, hvor der er tale om en væsentlig større kraftpåvirkning end ved de tidligere episoder, at der er en betydelig forværring i form af fx nedsat bevægelighed og stærkere smerter.

Vi henviser til begrundelsen ovenfor.

Du har endvidere oplyst, at du den 3. februar 2017 fik foretaget en kikkertundersøgelse af skulderen, som viste, at var *'en komplet glenolabral afrivning af lidt ældre type'* og at denne skade passer godt på traumet for et år siden.

Vi har inddraget oplysninger i vores vurdering af sagen, men de har ikke kunnet føre til et andet resultat.

Vi bemærker i den forbindelse, at man alene kan se, at læsionen ser ældre ud, men om den er 3 måneder eller 1 år gammel vil man ikke kunne sige med sikkerhed.

Vi vurderer derfor, at skaden lige så godt kunne stamme fra det traume, som du var udsat for på din ferie i september 2016."

Af klagerens daværende advokats brev af 22/11 2018 til selskabets advokat fremgår bl.a.:

"Hermed fremsendes afgørelse fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring samt Ankestyrelsens afgørelse af klagen over Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse om afslag på godtgørelse for varigt mén og afslag på erstatning for tab af erhvervsevne.

Som det fremgår af afgørelsen fra Ankestyrelsen, kan [klagerens] samlede mén fastsættes til 10 %. Dog vurderes kun 1/3 at stamme fra arbejdsskaden, mens de øvrige 2/3 skal tilskrives andre forhold, som er arbejdsskaden uvedkommende.

Det kan videre udledes af Ankestyrelsens afgørelse, at de vurderer, at det øvrigt pådragne mén skal tilskrives det traume på venstre skulder, som [klageren] fik i forbindelse med udspring i en pool i september 2016.

Ulykkesforsikringen dækker derimod begge omstændigheder, hvorfor [klageren] fra ETU Forsikring A/S er berettiget til at modtage godtgørelse for varigt mén, svarende til 10 %."

Af selskabets advokats mail af 29/11 2018 til klagerens daværende advokat fremgår bl.a.:

"Din klient har været udsat for to hændelser; en hændelse den 15. januar 2016 og en hændelse den 12. september 2016. Dette er to separate hændelser, der forsikringsmæssigt skal behandles adskilt som særskilte forsikringsbegivenheder.

...

Vedrørende hændelsen den 12. september 2016

Vi har ikke modtaget en anmeldelse af hændelsen den 12. september 2016 under din klients ulykkesforsikring. Vi skal derfor bede din klient udfylde vedhæftede skadeanmeldelsesblanket.

Derudover beder vi dig til brug for vores vurdering af hændelsen den 12. september 2016 fremsende din klients fulde lægejournal fra 5 år før den 12. september 2016 til dags dato samt alle akterne fra arbejdsskadesagen."

Af journalnotat af 4/1 2019 fra klagerens egen læge fremgår bl.a.:

"[Klageren] har tabt sig ... kg, vægt nu ... kg ca., tiltagende smerter fra skulder efter vægttab. Overvejer ny henv til o kir mhp MR som ikke kunne udføres pga. størrelse sidst. Vil måle om omkreds er større end 145 sm over skulder.

Evt ny henv o kir ..."

Af speciallægeerklæring af 19/3 2019 fra speciallæge i neurokirurgi fremgår bl.a.:

"Problemstilling:

D. 15.01.16 involveret i faldtraume i forbindelse med sit arbejde.

Falder ca. 1,3 meter ned fra stige og tager i forbindelse med dette fra med venstre arm, hvorved skadelidte oplever et smæld i den venstre skulder.

Har siden haft tendens til formodede recidiverede luksationer i det venstre skulderled og deraf følgende konstante smerter og bevægeindskrænkning.

Opereret d. 03.02.17.

Der ønskes speciallægeerklæring med henblik på gennemgang af sygdomsforløbet samt vurdering af de medicinske forhold.

...

Forudbestående lidelser:

Skadelidte var forud for hændelsen d. 15.01.16 i al væsentlighed sund og rask.

Har ikke tidligere haft tendens til gener relateret til den venstre skulder.

...

Skadesmekanisme:

Skadelidte angiver, at de venstresidige skuldersmerter opstår i forbindelse med hændelsen d. 15.01.16.

Bedring i tilstanden indenfor en uge og i den mellemliggende periode frem til ny hændelse i september 2016 angiver skadelidte 2-3 tilfælde med akut indsættende smerter og fornemmelsen af, at skulderen hopper ud af led.

Der er ikke journalført i lægekontakter eller øvrige behandlerkontakter fra disse anfald.

...

Konklusion:

Tidligere sund og rask [erhverv] involveret i faldtraume d. 15.01.16. Arbejder ca. 1,3 meter oppe på mindre stige (6-7 trin), idet han mister balancen og for at undgå faldet tager fra med den venstre arm. Oplever i forbindelse med dette akut indsættende smerter i den venstre skulder.

Søger egen læge førstkommande hverdag, der henviser til røntgenundersøgelse, som viser normale forhold og efterfølgende fysioterapi med god effekt således, at der d. 23.01.16 angives let irritation.

I de følgende måneder angiver skadelidte, at der har været 2-3 tilfælde med akut indsættende smerter i den venstre skulder og ledsagende fornemmelse af at skulderen går ud af led. Ingen lægekontakter i forbindelse med dette.

Akut forværring i forbindelse med ferie i september 2016 i [udlandet]. Springer ganske almindeligt i vandet/poolen på hotellet på benene. Idet armene rammer vandet, opstår der akut indsættende smerter i den venstre skulder.

Søger lokal læge. Røntgenundersøgelse viser normale forhold og armen lægges i slynge.

På grund af recidiverende smerter vurdering ved ortopædkirurg i ... og ultimativ operation d. 03.02.17 via kikkertindgreb, hvor der findes defekt ledkapsel og påvirkning af ledlæben foreneligt med at der har været tale om luksationer/subluksationer i forløbet.

Operationen har haft god effekt, idet smerterne er aftaget, men bevægelsen uændret reduceret.

Efter en periode med fremgang efter 8-9 uger med armen i slynge og efterfølgende almen genoptræningsplan har de erhvervede gener i form af intermitterende daglige smerter VAS 0-3 og reduceret bevægelighed som anført været uændret med hensyn til såvel intensitet som karakter gennem minimum 6-12 måneder.

Skadelidte har ikke forud for hændelsen d. 15.01.16 haft smerter i den venstre skulder og der vurderes at være god årsagssammenhæng mellem denne specifikke hændelse og de deraf følgende gener.

En normal røntgenundersøgelse umiddelbart efter hændelsen d. 15.01.16 udelukker ikke, at skulderen har været ude af led, men blot at skulderen er reponeret og at der ikke er ledsagende frakturer i området.

Tilstanden vurderes som værende stationær.

Diagnose:

Distorsio articuli humeroscapularis sin. (distorsion af det venstre skulderled)."

Af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 3/10 2019 i arbejdsskadesagen fremgår bl.a.:

"Du får fortsat ingen godtgørelse for varigt mén.

Du kan klage over denne afgørelse inden 4 uger, se sidst i afgørelsen.

Varigt mén

Afgørelse

Dit varige mén er fortsat mindre end 5 procent. Det betyder, at du ikke får godtgørelse for varigt mén.

(Lov om arbejdsskadesikring § 18, stk. 1 og 2)

Vi traf første gang afgørelse i din sag den 2. maj 2018, hvor vi anerkendte dine smerter fra venstre skulder som en arbejdsskade. Vi vurderede, at dit varige mén som følge af arbejdsskaden svarede til mindre end 5 procent.

Du påklagede afgørelsen og den blev sendt i ankestyrelsen til ny vurdering. Ankestyrelsen traf afgørelse i din sag den 13. november 2019, hvor de stadfæstede Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse og vurderede, at dit varige mén svarede til 10 procent, men at 2/3 kunne tilskrives andre forhold end arbejdsskaden, hvorfor dit varige mén som følge af hændelsen den 15. januar 2016 blev fastsat til mindre end 5 procent.

Du har den 11. juni 2019 anmodet om genoptagelse af din sag vedrørende det varige mén. Det fremgår af anmodningen fra dig, at du nu har tiltagende smerter i din venstre skulder og ikke kan klare tunge løft.

Vi har på den baggrund genoptaget din sag vedrørende det varige mén.

Vi vurderer, at de forværrede gener ikke kan henføres til arbejdsskaden den 15. januar 2016, hvor du mistede balancen og måtte støtte med venstre arm. Vi har lagt vægt på afgørelsen fra Ankestyrelsen af den 13. november 2019, hvoraf det fremgår, at der ved det første lægebesøg den 18. januar 2016 ikke blev dokumenteret, at din venstre skulder var gået af led.

Du henvendte dig med flere ledscred efter en ny hændelse i september 2016 og efterfølgende er du blevet sygemeldt.

Det er på den baggrund vores vurdering, at forværringen af dine gener ikke kan tilskrives hændelsen den 15. januar 2016, men med overvejende sandsynlighed må tilskrives de ledscred, som du efterfølgende har oplevet.

Derfor har vi fastsat dit varige mén som følge af hændelsen den 15. januar 2016 til mindre end 5 procent.

Det betyder, at du ikke har ret til godtgørelse for varigt mén."

Af klagerens advokats mail af 3/12 2019 til selskabets advokat fremgår bl.a.:

"**Emne:** ... Arbejdsskade 15. januar 2016 – [klageren] (Vores sagsnr. ...)

...

Henvisende til din mail af g.d. kan jeg oplyse, at sagen er sendt i Ankestyrelsen.

For god ordens skyld vedlægger jeg kopi af afgørelse fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, anmodning om revurdering samt kvitteringsbrev fra Ankestyrelsen.

Jeg skal venligst bede dig suspendere forældelsen til 1 år efter afgørelse fra Ankestyrelsen."

Af selskabets advokats mail af 4/12 2019 til klageren advokat fremgår bl.a.:

"**Emne:** SV: ... Arbejdsskade 15. januar 2016 – [klageren] (Vores sagsnr. ...)

...

Det bekræftes hermed, at løbende forældelsesfrister er suspenderet indtil 1 år efter, at der foreligger en afgørelse fra Ankestyrelsen."

Af Ankestyrelsens afgørelse af 27/2 2020 i arbejdsskadesagen fremgår bl.a.:

"Afgørelse

Du har klaget over Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse om afslag på godtgørelse for varigt mén. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afgjorde sagen den 3. oktober 2019.

Ankestyrelsen har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Du har ikke ret til godtgørelse for varigt mén.

Det betyder, at vi stadfæster Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse, da vi er kommet til samme resultat.

...

Begrundelsen for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer sagen ligesom Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Vi lægger vægt på samme oplysninger og bruger samme regler til at afgøre sagen.

Vi henviser derfor til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse.

...

Bemærkninger til klagen

Din advokat har på dine vegne klaget over Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse om afslag på godtgørelse for varigt mén.

Det er din advokats opfattelse, at din skulder, siden arbejdsskaden i januar 2016, gentagne gange frem til det private traume i september 2016 er gået af led. Din advokat henviser til speciallæge-

erklæringen af den 19. marts 2019 og til journalnotat af 18. januar 2016 fra din egen læge, hvor det fremgår, at *'skulderen føles som om den går af led og hopper tilbage igen, siden haft smerter i ve skulder'*.

Det er advokatens opfattelse, at beskrivelsen i journalnotatet indikerer, at der ved faldet den 15. januar 2016 er sket en subluktion, hvor skulderen ikke er gået helt ud af led, men blot er på vej ud af led og herefter selv er faldet på plads. Tilsvarende henvises til funktionsattest af 12. marts 2018, hvor det fremgår, at der konstateres, at være sket en subluktion af venstre skulder ved hændelsen den 15. januar 2016

Vi bemærker, at oplysningerne er indgået i vurderingen af din sag, men at de ikke har givet anledning til et andet resultat.

Vi bemærker, at du på skadesdagen den 15. januar 2016 står på en lille stige for at skifte en pære i toppen af en lastbil, da du mister balancen og må støtte med venstre arm. I den forbindelse mærker du et knæk i skulderen. Du går først til læge efter 3 dage, hvor skulderen ikke er dokumenteret lukseret. Røntgen er normal, og objektivt er der på dette tidspunkt ligeledes påvist normal bevægelighed.

I den anledning bemærkes, at det normalt kræver store kræfter, når en skulder går af led første gang – eksempelvis ved et fald på cykel eller lignende. Der er i dit tilfælde tale om en relativ beskeden påvirkning. Dertil kommer, at vi som ovenfor anført vurderer, at der netop ikke er dokumentation for, at du ved hændelsen har pådraget dig et ledskred i venstre skulder.

Vi henviser i det hele til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 3. oktober 2019 samt Ankestyrelsens afgørelse af 13. november 2018."

Af internt lægeark fra Ankestyrelsen fremgår bl.a.:

"5. Vurderer du, at der er sket en forværring af sikredes varige mén siden vi sidst traf afgørelse i sagen? Hvis ja, hvori består forværringen?

Nej. I funktionsattesten 12.03.18 anført svære belastningssmerter og samme bevægeindskrænkning.

6. Som det fremgår af mine indledende bemærkninger er det advokatens opfattelse (med henvisning til de lægelige akter), at sikredes ledskred i venstre skulder er en følge af arbejdsskaden. Er det din lægefaglige vurdering, at ledskredet er en sandsynlig følge af arbejdsskaden? Hvorfor/hvorfor ikke? Begrund venligst dit svar.

Ved arbejdsskaden 15.01.16 står skadelidte på en lille stige for at skifte en pære i toppen af en lastbil, da han mister balancen og må støtte med venstre arm. I den forbindelse mærker han et knæk i skulderen. Går først til læge efter 3 dage hvor skulderen ikke er dokumenteret lukseret. Rtg er normal. Obj normal bevægelighed. Normalt kræver det store kræfter når en skulder går af led første gang – f.eks et fald på cykel eller lign. Her er der tale om en beskeden påvirkning.

7. Som bekendt er sikrede udsat for et privat traume i september 2016. Kan du beskrive, hvilken forværring sikrede pådrager sig (symptomer/diagnose m.v.):

Ankenævnet for Forsikring

31.

96507

Som sådan er der ikke beskrevet en specifik forværring, men skadelidte kommer herefter til udredning og opereres.

8. Hvor stor en del af det samlede mén kan henføres til arbejdsskaden?

1/3."

Af klagerens advokats mail af 16/6 2020 til selskabets advokat fremgår bl.a.:

"I nærværende sag skal jeg oplyse, at Ankestyrelsen har vurderet min klients varige mén til 10 procent.

Min klients gener i venstre skulder i form af daglige smerter og væsentligt nedsat bevægelighed er opstået som følge af arbejdsskaden den 15. januar 2016 og fritidsulykken den 12. september 2016.

Jeg henviser til Ankestyrelsens afgørelse og interne lægearbejde, der er medsendt nærværende brev.

Da både ulykken den 15. januar 2016 og den 12. september 2016 er dækket af ulykkesforsikringen, skal jeg anmode om, at sagerne sambehandles under ulykkesforsikringen af hensyn til sammenhængen mellem de to skader.

Jeg afventer herefter fornyet stillingtagen til min klients varige mén."

Af selskabets advokats mail af 12/1 2021 til klagerens advokat fremgår bl.a.:

"Vedrørende den anden skade, har din klient i skadesanmeldelsen til rejseforsikringen anført, at skaden skete den 12. september 2016, da han sprang i vandet fra en båd med benene først.

...

For så vidt angår hændelsen i september 2016 anførte lægekonsulenten, at '*som sådan er der ikke beskrevet en specifik forværring, men skadelidte kommer herefter til udredning og opereres*'. Når der ikke lægefagligt bedømt er tale om en specifik forværring, kan hændelsen i september 2016 heller ikke begrunde en méngrad på 5 procent eller derover.

---oo0oo---

Der er betydelig usikkerhed om den korrekte skadesdato i januar 2016. Dertil kommer, at din klient efter min opfattelse ikke var udsat for en hændelse i ulykkesforsikringens forstand, fordi der både i januar og i september 2016 var tale om helt dagligdags bevægelser, der ikke i sig selv var egnet til at medføre varig personskade.

Selv hvis en af hændelserne eller begge i forening kunne anerkendes som dækningsberettigede ulykkestilfælde, er det selskabets lægekonsulents og min vurdering, at din klient som følge af hændelserne hverken isoleret set eller i forening har pådraget sig en méngrad på 5 procent eller derover, hvilket ligeledes er i overensstemmelse med Ankestyrelsens lægekonsulents vurdering.

På ovenstående baggrund afvises det således, at din klient har været udsat for et eller flere dækningsberettigede ulykkestilfælde, der har medført en méngrad på 5 procent eller derover.

Såfremt du ikke er tilfreds med denne afgørelse, kan du klage til den klageansvarlige hos ETU Forsikring A/S, som så vil tage stilling til, om din klage kan begrunde en ændret vurdering af sagen. Du skal i givet fald sende din klage til klageansvarlig@etuforsikring.dk med henvisning til skadenummer ..."

Af mail af 1/2 2021 fra selskabets klageansvarlige til klagerens advokat fremgår bl.a.:

"Hændelsen den 12. september 2016:

Fsva skaden sket under en ferie i [udlandet] den 12. september 2016 er denne ikke anmeldt på ulykkesforsikringen inden 3 år fra skadesdato - trods opfordring ved mail af 29. november 2018. Derfor gøres det gældende, at forældelse er indtrådt.

Hvis forældelse ikke skulle være indtrådt, mener vi ikke, at din klient har løftet bevisbyrden for kravet rigtighed og størrelse – som kravstiller har din klient efter forsikringsretlige og erstatningsretlige principper bevisbyrden herfor.

Derfor fastholder vi, at din klient ikke ved hændelsen har været udsat for en dækningsberettiget ulykke. Vi henviser bl.a. til, at din klient inden hændelsen den 12. september 2016 har en ikke-trauma udløst episode, hvor skulderen går af led, og at Ankestyrelsens lægekonsulent anfører, at der ikke er beskrevet en specifik forværring som følge af hændelsen den 12. september 2016. Hvilket samtidig taler for, at din klients nuværende lidelse hovedsageligt skyldes en før hændelsen bestående lidelse i skulderne og derfor omfattet af punkt 10 litra a i betingelserne.

Afvisningen fastholdes med disse tilføjelser."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"1. Forsikringens omfang

Ulykkesforsikringen giver ret til erstatning ved ulykkestilfælde opstået i forsikringstiden, såfremt sikrede anmelder ulykkestilfældet i forsikringstiden eller ved forsikringens ophør senest 6 måneder efter ophøret. Ved et ulykkestilfælde forstås en tilfældig af den forsikredes vilje uafhængig pludselig udefra kommende indvirkning på legemet, som har påviselig beskadigelse af dette til følge. Det fremgår af policen, hvorvidt det er en fritidsdækning eller en heltidsdækning.

...

7.2 Solo-/sportsskader

Ved beskadigelse af forsikredes arme (fra fingerspids til og med skulderled) og ben (fra tåspids til og med hoftelid) kræves alene, at hændelsen skal være pludselig. Beskadigelsen skal bestå i brud, bristning, overrivning, forvridning eller forstrækning. Skader, der skyldes slid og andre ikke pludseligt opståede lidelser, er ikke dækket.

...

10. Skader, som ikke erstattes

Undtaget fra ulykkesforsikringen er:

- a. enhver sygdom og udløsning af latente sygdomsanlæg, selvom sygdommen er opstået eller forværret ved et ulykkestilfælde, såvel som ulykkestilfælde, der skyldes sygdom, og forværring af følgerne af ulykkestilfælde, der skyldes en tilstedeværende eller tilfældig tilstødende sygdom.

...

11. Forhold ved skadestilfælde

Skade skal uden ophold anmeldes skriftligt til selskabet. Dette gælder uanset om personskaden umiddelbart efter ulykkestilfældet synes at være af beskedent omfang.

Har et ulykkestilfælde medført døden, skal særlig meddelelse herom tilstiles selskabet inden 48 timer, medmindre dødsfaldet allerede er meddelt selskabet ved anmeldelse af ulykkestilfældet. Selskabet har ret til at kræve obduktion.

12. Forældelse

Forsikringen dækker ikke følger efter ulykkestilfælde, der indtræder/konstateres eller anmeldes senere end 3 år efter ulykkestilfældets indtræden.

Fremsættes krav som følge af ulykkestilfælde ikke inden 3 måneder efter, at sikrede har fået kendskab til de omstændigheder, der begrundes i kravet, dækkes dette ikke af forsikringen.

Hvis selskabet har afvist at betale erstatning bortfalder den sikredes krav, med mindre den sikrede inden 6 måneder efter den skriftlige afvisnings modtagelse indbringer sagen for Ankenævnet for Forsikring eller domstolene."

Nævnet udtaler:

Klageren anmeldte den 3/3 2017, at han i forbindelse med sit arbejde var kommet til skade med venstre skulder den 1/11 2016. Skaden skete, da han stod på en stige og skulle skifte en pære i toppen af en lastbil. Den 17/3 2017 oplyste klageren, at han var ved at miste balancen på stigen, og at skadedatoen var den 15/1 2016. Selskabet afviste dækning med henvisning til, at der ikke var tale om et dækningsberettigende ulykkestilfælde.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring anerkendte den 2/5 2018 ulykken som en arbejdsskade, men vurderede, at klageren ikke havde ret til godtgørelse for varigt mén. Klagerens daværende advokat meddelte den 22/11 2018, at Ankestyrelsen havde fastsat klagerens samlede méngrad til 10 procent, hvoraf 1/3 hidrørte fra arbejdsskaden, og at det af afgørelsen kunne udledes, at det øvrige pådragne mén skulle tilskrives det skuldertraume, klageren fik i forbindelse med udspring i en pool i september 2016. Advokaten anmodede om udbetaling af erstatning svarende til 10 % varigt mén, idet ulykkesforsikringen dækker begge hændelser. Den 29/11 2019 afviste selskabet dækning for hændelsen den 15/1 2016, og bad om udfyldelse af en anmeldelsesblanket for hændelsen den 12/9 2016, yderligere lægelige oplysninger samt alle akterne fra arbejdsskadessagen.

Parterne indgik den 4/12 2019 en suspensionsaftale, hvor løbende forældelsesfrister blev suspenderet indtil 1 år efter ny afgørelse fra Ankestyrelsen. Ankestyrelsen traf afgørelse den 27/2 2020, og klagerens advokat den 16/6 2020 bad om en fornyet stillingtagen til klagerens samlede méngrad. Selskabet afviste den 12/1 2021 dækning med henvisning til, at klageren ikke havde været udsat for et eller flere dækningsberettigende ulykkestilfælde, der medførte en méngrad på 5 procent eller derover. Den 1/2 2021 afviste selskabets klageansvarlige dækning af hændelsen den 15/1 2015 med henvisning til, at der var tale om en beskeden påvirkning, som ikke var egnet til at medføre en varig personskade, og at hændelsen den 12/9 2016 ikke var anmeldt på ulykkesforsikringen inden 3 år fra skadedatoen, hvorfor der var indtrådt forældelse.

Klageren ønsker nævnets stillingtagen til, hvorvidt hans gener i venstre skulder er dækningsberettigende over ulykkesforsikringen.

Selskabet har fastholdt afvisningen af hændelsen den 15/1 2016. Selskabet har anført, at klageren ikke har været udsat for en ulykke i forsikringens forstand, idet hændelsen ikke har været egnet til at medføre varig personskade, og idet hændelsen ikke har været pludselig. Selskabet har vurderet, at hændelsen overvejende sandsynligt skyldes forudbestående sygdom/lidelse, og at der er tale om en dagligdagsbevægelse med relativ beskeden påvirkning. Selskabet har anført, at der ikke er årsagssammenhæng mellem hændelsen den 15/1 2016 og de aktuelle gener, idet generne forsvandt efter behandling hos fysioterapeut. Selskabet har henvist til arbejdsskadesagen, hvor Ankestyrelsen har underkendt Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurdering af egnethed.

I forhold til hændelsen den 12/9 2016 har selskabet fastholdt, at der er indtrådt forældelse på det tidspunkt, hvor klagerens advokat den 16/6 2020 anmodede om en fornyet stillingtagen til méngraden. Selskabet har anført, at klageren ikke har indsendt en skadeanmeldelse inden indtrædelse af den 3-årige forældelsesfrist, og at hændelsen ikke har været omfattet af suspensionsaftalen, hvilket burde have været klart for klageren og dennes advokat på baggrund af mai-

len af 4/12 2019. Selskabet har anført, at méngraden ikke skal fastsættes samlet, idet hændelserne kan og skal vurderes særskilt.

Klageren har anført, at hændelserne skal vurderes samlet, idet skaderne ikke kan adskilles tilstrækkeligt. Han har henvist til arbejdsskadesagen, hvor hændelsen den 15/1 2016 anerkendes som en arbejdsskade, og Ankestyrelsen har vurderet det samlede varige mén som følge af hændelserne til 10 procent. Han har anført, at generne i venstre skulder er forårsaget af subluktioner, hvilket understøttes i de lægelige oplysninger, at han ikke forud har haft gener i skulderen, og at et ledscred medicinsk vil kunne medføre skade på aktive og passive strukturer, ligesom risikoen for fremtidige ledscred vil være markant forøget. Han har anført, at Ankestyrelsens

afgørelse af 27/2 2020 alene vedrører vurderingen af det varigt mén, hvorfor Ankestyrelsen ikke har underkendt Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering af spørgsmålet om den medicinske egnethed af hændelsen den 15/1 2016.

I forhold til hændelsen den 12/9 2016 har han anført, at selskabet har taget begge sager under realitetsbehandling efter anmodningen den 16/6 2020, at der er indgået en suspensionsaftale den 4/12 2019, og at der derfor ikke er indtrådt forældelse.

Af journalnotat af 18/1 2016 fra klagerens egen læge fremgår det, at "fredag eftermiddag på arb som ... smæld i ve skulder, skulderen føles som om den går af led og hopper tilbage igen, siden haft smerter i ve skulder, men normal bev. Er anmeldt som arb skade. Obj: fuld bev i skulderen, smerter ved bagudføring af arm samt fortil på ledkapsel. Subluksering?"

Det fremgår af røntgensvar af 27/1 2016 af venstre skulder, at "viser normale ossøse og artikulære forhold".

Af journalnotat af 19/9 2016 fra klagerens egen læge fremgår det, at "på ferie i [udlandet], under udspring går skulderen af led igen, falder selv på plads. Mange smerter. Samme som 3 gange tidligere. Der tages rgt i [udlandet] som er ia."

Af ambulanteoplysning af 3/10 2016 fra ortopædkirurgisk ambulatorium fremgår det, at "[20'erne] patient, som formentligt har haft subluktion/luktionsepisode x 3 indenfor de sidste 9 måneder. Primær debut januar 16, hvor han står på en stige og rykker skulderen frem og mærker pludseligt et smæld i skulder, hvorefter skulderen ligesom glider på plads igen. Efterfølgende har han haft en episode, hvor han har ligget forkert og sidst for 1 måned siden i [udlandet], hvor han springer i vandet, mærker han pludselig at skulderen går af led. Der bliver på daværende tidspunkt taget røntgen på skadestuen, der ikke viser lukseret skulder".

Af korrespondancebrev af 5/2 2017 fra ortopædkirurgisk ambulatorium fremgår det, at "får overblik over en komplet glenolabral afrivning af lidt ældre type, passer med traume som er godt et år gammel, hvor der er en tæt klistret forreste led læbe langs collum scapula, som kan fri".

Det fremgår af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 2/5 2018 i arbejdsskadesagen, at "ulykken den 15. januar 2016 er en arbejdsskade. Vi vurderer, at skaden i form af smerter i venstre skulder er forårsaget af, at du i forbindelse med dit arbejde stod på en stige. Du mistede balancen og lænede dig frem for at støtte med venstre arm. I den forbindelse mærkede du et knæk i skulderen. Vi har lagt vægt på, at du ifølge lægeerklæring 1 var hos læge første gang den 18. januar 2018, hvor du klagede over smerter og nedsat bevægelighed i venstre skulder. Vi vurderer på den baggrund, at det er tilstrækkeligt sandsynliggjort, at dine smerter opstod straks efter ulykken og at der dermed er tidsmæssig sammenhæng mellem ulykken og dine smerter. Vi vurderer endvidere, at hændelsen er egnet til at medføre vedvarende gener fordi der skete en tilstrækkelig og relevant belastning af din skulder, idet du var ved at miste balancen og derfor støttede med venstre arm. ... **Begrundelse** Vi har fastsat dit varige mén ud fra en samlet vurdering af de gener og ulemper, som du har til daglig på grund af arbejdsskaden. Vi vurderer, at dine gener som følge af arbejdsskaden svarer til et varigt mén på mindre end 5 procent. Vi

har lagt vægt på, at dine gener som følge af arbejdsskaden gik over som følge af relevant behandling hos fysioterapeut. Du fik først gener i skulderen igen, da du fik et ledscred under en ferie i [udlandet]. Det er derfor vores vurdering, at dine gener i dag ikke skyldes arbejdsskaden den 15. januar 2016".

Af Ankestyrelsens afgørelse af 13/11 2018 i arbejdsskadesagen fremgår det, at "Ankestyrelsen vurderer, at dine gener overvejende skyldes andre forhold end arbejdsskaden. Følgerne efter arbejdsskaden svarer ikke til et varigt mén på mindst 5 procent. Vi vurderer, at dit samlede varige mén er 10 procent. Vi vurderer imidlertid, at din aktuelle helbredsmæssige tilstand med overvejende sandsynlighed hovedsageligt skyldes dine efterfølgende gener. Vi har derfor foretaget et fradrag på 2/3. Du har herefter ikke ret til godtgørelse for varigt mén som følge af arbejdsskaden. ... Om fradraget ... Vi kan oplyse, at det normalt kræver store kræfter, når en skulder går af led første gang - f.eks. et fald på cykel. Vi lægger vægt på, at der ved lægebesøget den 18. januar 2016 var normal bevægelighed i skulderen, og et efterfølgende røntgenbillede viste normale forhold. Det er oplyst, at smerterne bedredes efter fysioterapi, og den 23. januar 2016 var der kun irritation ved tunge løft. Vi lægger også vægt på, at du i september 2016 blev udsat for et nyt traume mod venstre skulder i forbindelse med udspring i en pool og at du herefter henvendte dig regelmæssigt til lægen med stærke smerter i skulderen. Du har oplyst, at du blev sygemeldt i januar 2017. I forhold til størrelsen af fradraget har vi skønsmæssigt fastsat det til 2 tredjedele. Vi lægger i den forbindelse særlig vægt på, at du efter arbejdsskaden den 15. januar 2016, fik fysioterapi, som bedrede smerterne, og at du herefter ingen kontakt havde med din læge eller fysioterapeut i 7 måneder, hvorefter du henvendte dig på ny efter et nyt traume til skulderen. Endelig lægger vi vægt på, at det først er efter den nye skade, hvor der er tale om en væsentlig større kraftpåvirkning, at der er en betydelig forværring i form af fx nedsat bevægelighed og stærke smerter. Vi vurderer på denne baggrund, at det er overvejende sandsynligt, at det er det nye traume i september 2016, der er den hovedsagelige årsag til dine nuværende gener. Efter en konkret vurdering af din sag finder vi derfor, at du har et samlet varigt mén på 10 procent, men at omkring 2/3 med overvejende sandsynlighed skyldes andre forhold

end arbejdsskaden. Dit varige mén som følge af arbejdsskaden er herefter mindre end 5 procent. Oplysningerne fremgår særligt af din lægejournal og funktionsattesten af 12. marts 2018".

Det fremgår af klagerens daværende advokats brev af 22/11 2018 til selskabet, at "det kan videre udledes af Ankestyrelsens afgørelse, at de vurderer, at det øvrigt pådragne mén skal tilskrives det traume på venstre skulder, som [klageren] fik i forbindelse med udspring i en pool i september 2016. Ulykkesforsikringen dækker derimod begge omstændigheder, hvorfor [klageren] fra ETU Forsikring A/S er berettiget til at modtage godtgørelse for varigt mén, svarende til 10 %".

Af selskabet mail af 29/11 2018 til klagerens daværende advokat fremgår det, at "vi har ikke modtaget en anmeldelse af hændelsen den 12. september 2016 under din klients ulykkesforsikring. Vi skal derfor bede din klient udfylde vedhæftede skadeanmeldelsesblanket. Derudover beder vi dig til brug for vores vurdering af hændelsen den 12. september 2016 fremsende din klients fulde lægejournal fra 5 år før den 12. september 2016 til dags dato samt alle akterne fra arbejdsskadesagen".

Af speciallægeerklæring af 19/3 2019 fra speciallæge i neurokirurgi fremgår det, at "skadelidte har ikke forud for hændelsen d. 15.01.16 haft smerter i den venstre skulder og der vurderes at være god årsagssammenhæng mellem denne specifikke hændelse og de deraf følgende gener. En normal røntgenundersøgelse umiddelbart efter hændelsen d. 15.01.16 udelukker ikke, at skulderen har været ude at led, men blot at skulderen er reponeret og at der ikke er ledsagende frakturer i området. Tilstanden vurderes som værende stationær".

Af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 3/10 2019 i arbejdsskadesagen fremgår det, at "vi vurderer, at de forværrede gener ikke kan henføres til arbejdsskaden den 15. januar 2016, hvor du mistede balancen og måtte støtte med venstre arm. ... Derfor har vi fastsat dit varige mén som følge af hændelsen den 15. januar 2016 til mindre end 5 procent. Det betyder, at du ikke har ret til godtgørelse for varigt mén".

Af selskabets advokats mail af 4/12 2019 til klageren advokat fremgår det, at "**Emne:** SV: ... Arbejdsskade 15. januar 2016 – [klageren] (Vores sagsnr. ...) ... det bekræftes hermed, at løbende forældelsesfrister er suspenderet indtil 1 år efter, at der foreligger en afgørelse fra Ankestyrelsen".

Det fremgår af Ankestyrelsens afgørelse af 27/2 2020 i arbejdsskadesagen, at "Ankestyrelsen vurderer sagen ligesom Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Vi lægger vægt på samme oplysninger og bruger samme regler til at afgøre sagen. Vi henviser derfor til Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikrings afgørelse".

Af internt lægeark fra Ankestyrelsen fremgår det, at "ved arbejdsskaden 15.01.16 står skadelidte på en lille stige for at skifte en pære i toppen af en lastbil, da han mister balancen og må støtte med venstre arm. I den forbindelse mærker han et knæk i skulderen. Går først til læge efter 3 dage hvor skulderen ikke er dokumenteret lukseret. Rtg er normal. Obj normal bevægelighed. Normalt kræver det store kræfter når en skulder går af led første gang – f.eks et fald på cykel eller lign. Her er der tale om en beskeden påvirkning".

Af klagerens advokats mail af 16/6 2020 til selskabet fremgår det, at "både ulykken den 15. januar 2016 og den 12. september 2016 er dækket af ulykkesforsikringen, skal jeg anmode om, at sagerne sambehandles under ulykkesforsikringen af hensyn til sammenhængen mellem de to skader. Jeg afventer herefter fornyet stillingtagen til min klients varige mén".

Det fremgår af selskabet mail af 12/1 2021 til klagerens advokat, at "vedrørende den anden skade, har din klient i skadesanmeldelsen til rejseforsikringen anført, at skaden skete den 12. september 2016, da han sprang i vandet fra en båd med benene først. ... For så vidt angår hændelsen i september 2016 anførte lægekonsulenten, at '*som sådan er der ikke beskrevet en specifik forværring, men skadelidte kommer herefter til udredning og opereres*'. Når der ikke lægefagligt bedømt er tale om en specifik forværring, kan hændelsen i september 2016 heller ikke

Ankenævnet for Forsikring

40.

96507

begrunde en méngrad på 5 procent eller derover. ... På ovenstående baggrund afvises det således, at din klient har været udsat for et eller flere dækningsberettigede ulykkestilfælde, der har medført en méngrad på 5 procent eller derover".

Anmeldelse og forældelse af hændelsen den 12/9 2016

Det følger af forsikringsaftalelovens § 29, stk. 5, 1. pkt., at hvis en skade er anmeldt til selskabet inden forældelsesfristens udløb, indtræder forældelse af krav, som skaden giver anledning til, tidligst 1 år efter selskabets meddelelse om, at det helt eller delvist afviser kravet.

Nævnet bemærker, at tillægsfristen på 1 år i forsikringsaftalelovens § 29, stk. 5, 1. pkt. løber sideløbende med den almindelige 3-årsfrist. Selskabet har bevisbyrden for, at klagerens krav er forældet.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren den 3/3 2017 anmeldte hændelsen den 15/1 2016, og at klagerens daværende advokat ved brev af 22/11 2018 anmodede om udbetaling af erstatning for varigt mén for de to hændelser samlet.

Nævnet finder, at anmeldelseskravet som følge af brevet af 22/11 2018 kan anses for at være opfyldt på trods af, at klageren ikke har indgivet en traditionel anmeldelse til selskabet, idet klageren på anden relevant måde har givet selskabet sådanne relevante informationer om hændelsen den 12/9 2016, at dette efter omstændighederne må betragtes som en anmeldelse i overensstemmelse med de krav, selskabet har stillet i forsikringsbetingelserne.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på brevet af 22/11 2018, og at klagerens daværende advokat fremsendte Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 2/5 2018 og Ankestyrelsen afgørelse af 13/11 2018 i arbejdsskadesagen.

Selskabet har den 12/1 2021 afvist kravet, og klagesagen er indbragt for nævnet den 17/2 2021. Nævnet finder på den baggrund, at selskabet ikke har været berettiget til at afvise klagerens eventuelle krav med henvisning til forældelse.

Det forhold - at selskabet ved brev af 29/11 2018 har bedt klagerens daværende advokat om udfyldelse af en skadeanmeldelsesblanket - kan ikke føre til andet resultat.

Varigt mén

Det fremgår af forsikringsbetingelsernes punkt 7.2 om soloskader, at "ved beskadigelse af forsikredes arme (fra fingerspids til og med skulderled) og ben (fra tåspids til og med hofteled) kræves alene, at hændelsen skal være pludselig. Beskadigelsen skal bestå i brud, bristning, overrivning, forvridning eller forstrækning. Skader, der skyldes slid og andre ikke pludseligt opståede lidelser, er ikke dækket".

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren har bevist, at han den 15/1 2016 har været udsat for en ulykke.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af 2/5 2018 i arbejdsskadesagen, hvoraf det fremgår, at skaden i venstre skulder er forårsaget af, at han i forbindelse med sit arbejde stod på en stige og mistede balancen, hvorfor han lænede sig frem for at støtte med venstre arm, og at han i den forbindelse mærkede et knæk i skulderen.

Nævnet har også lagt vægt på, at det af journalnotat af 18/1 2016 fremgår, at klageren fik et smæld i skulderen, og at det føltes som om, at skulderen gik af led og hoppede tilbage igen.

Nævnet har videre lagt vægt på, at det af speciallægeerklæring af 19/3 2019 fra speciallæge i neurokirurgi fremgår, at klageren ikke forud for hændelsen den 15/1 2016 har haft smerter i den venstre skulder, og at der vurderes at være god årsagssammenhæng mellem denne speci-

fikke hændelse og de deraf følgende gener. Nævnet bemærker, at det af speciallægeerklæringen fremgår, at en normal røntgenundersøgelse umiddelbart efter hændelsen den 15/1 2016 ikke udelukker, at skulderen har været ude at led, men blot at skulderen er reponeret, og at der ikke er ledsagende frakturer i området.

Nævnet har tillige lagt vægt på, at det af korrespondancebrev af 5/2 2017 fra ortopædkirurgisk ambulatorium fremgår, at operationen viste en komplet glenolabral afrivning af lidt ældre type, som passede godt med et 1-årigt gammelt traume.

Nævnet finder, at klageren har antageliggjort, at der kan være en sådan sammenhæng mellem ulykkestilfældene den 15/1 2016 og den 12/9 2016, at følgerne af uheldet den 12/9 2016 i det væsentlige må tilskrives følgerne af det dækningsberettigende ulykkestilfælde den 15/1 2016. Selskabet skal derfor genoptage sagsbehandlingen og skal indhente og betale for en vejledende udtalelse fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring med henblik på en vurdering af, om skaden den 12/9 2016 er en følgeskade til skaden den 15/1 2016 eller må betragtes som en selvstændig skade.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på Ankestyrelsens afgørelse af 13/11 2018 i arbejdsskadesagen, hvoraf det fremgår, at klagerens samlede varige mén er 10 procent, at klagerens aktuelle helbredsmæssige tilstand med overvejende sandsynlighed skyldes efterfølgende gener, og at det er overvejende sandsynligt, at traumet i september 2016 er hovedårsagen til klagerens nuværende gener.

Nævnet har også lagt vægt på, at det af journalnotat af 19/9 2016 fra klagerens egen læge fremgår, at klagerens skulder gik af led i forbindelse med udspring på en ferie, og at han havde mange smerter.

Nævnet har videre lagt vægt på det relativt korte tidsforløb mellem de to hændelser.

Ankenævnet for Forsikring

43.

96507

Det forhold, at det af de lægelige akter fremgår, at klageren har haft ledscred mellem de to anmeldte hændelser, kan ikke føre til andet resultat. Nævnet bemærker, at det er almindelig kendt, at der vil være risiko for fremtidige ledscred, idet en skulderluksation kan medføre løshed i skulderleddet.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, ETU Forsikring A/S, skal indhente og betale for en vejledende udtalelse fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Selskabet skal lade udtalelsen indgå ved en fornyet stillingtagen til klagerens krav. En eventuel erstatning forrentes efter forsikringsaftalelovens § 24.

Klagegebyret tilbagebetales.

Peter Thønnings